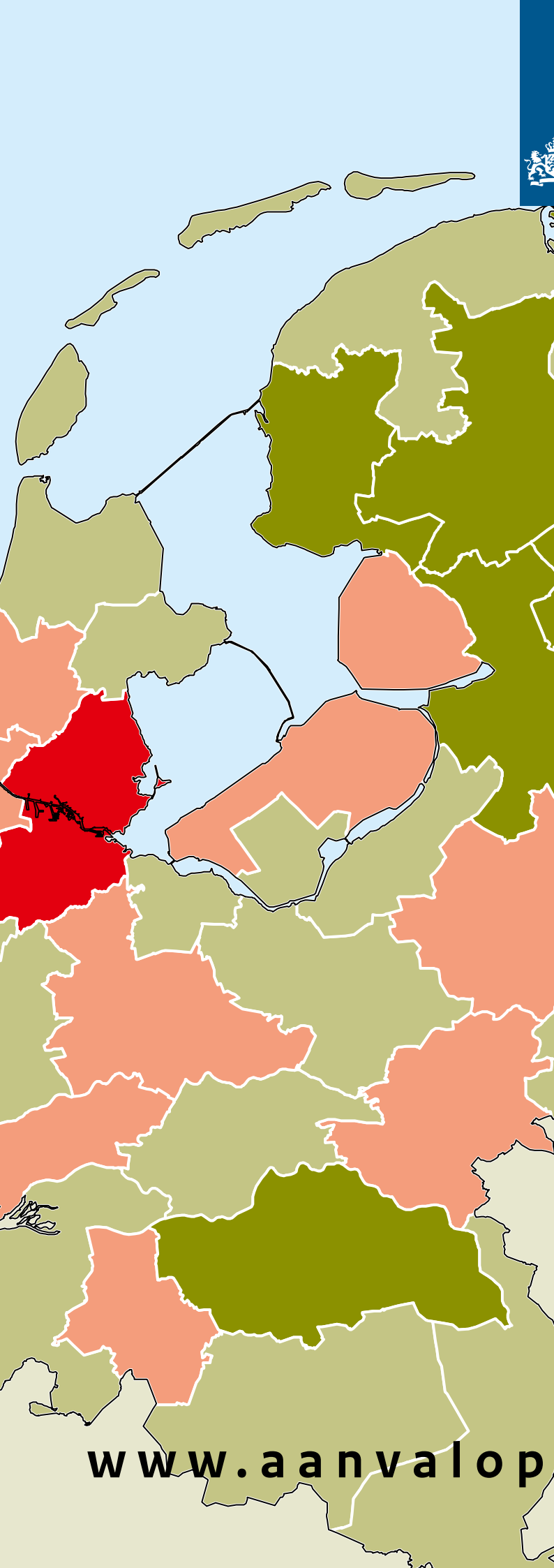

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

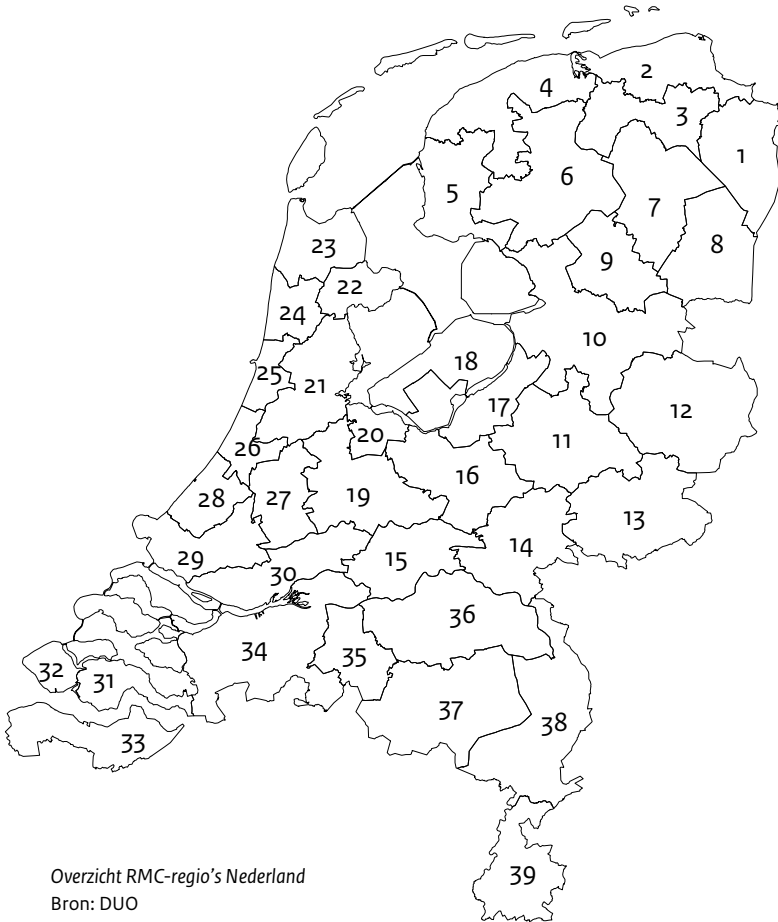
Bijlage

VSV-brief 2013

**Nieuwe voortijdig
schoolverlaters**
Convenantjaar 2011-2012
Voorlopige cijfers

www.aanvalopschooluitval.nl

RMC-regio's met contactgemeenten
Bron: DUO

Overzicht RMC-regio's Nederland
Bron: DUO

Deze bijlage bevat kaarten op landelijk en regionaal niveau. Bovenstaande kaart dient samen met de RMC-regiolijsjt als navigatiehulpmiddel bij het gebruik van de Bijlage.

Alle gemeenten in Nederland registreren (potentiële) voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) en zorgen ervoor dat ze via een geschikt onderwijs- of arbeidstraject alsnog een startkwalificatie halen. Dit is minimaal een diploma op vwo, havo of mbo 2 niveau. Een jongere is volledig leerplichtig tot en met het schooljaar waarin hij of zij 16 jaar wordt. Daarna geldt voor alle jongeren tot 18 jaar de kwalificatieplicht. Jongeren tot 18 jaar zonder startkwalificatie vallen onder de Leerplichtwet. Dit is een gemeentelijke taak. 18-plussers vallen onder de RMC-wetgeving, een regionale taak.

Gemeenten participeren in één van de 39 RMC-regio's (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie). Elke RMC-regio heeft één contactgemeente. Deze gemeente coördineert de melding en registratie van voortijdig schoolverlaters door scholen.

Op www.aanvalopschooluitval.nl staat meer informatie over de RMC-regio's onder het kopje 'RMC-regio'.

RMC-regio	Contactgemeente
1 Oost-Groningen	Veendam
2 Noord-Groningen-Eemsmond	Delfzijl
3 Centraal en Westelijk Groningen	Groningen
4 Friesland Noord	Leeuwarden
5 Zuid-West Friesland	Súdwest Fryslân
6 Friesland-Oost	Smallingerland
7 Noord- en Midden Drenthe	Assen
8 Zuid-Oost Drenthe	Emmen
9 Zuid-West Drenthe	Hoogeveen
10 IJssel-vecht	Zwolle
11 Stedendriehoek	Apeldoorn
12 Twente	Enschede
13 Achterhoek	Doetinchem
14 Arnhem/Nijmegen	Nijmegen
15 Rivierenland	Tiel
16 Eem en Vallei	Amersfoort
17 Noordwest-Veluwe	Harderwijk
18 Flevoland	Lelystad
19 Utrecht	Utrecht
20 Gooi en Vechtstreek	Hilversum
21 Agglomeratie Amsterdam	Amsterdam
22 West-Friesland	Hoorn
23 Kop van Noord-Holland	Den Helder
24 Noord-Kennemerland	Alkmaar
25 West-Kennemerland	Haarlem
26 Zuid-Holland-Noord	Leiden
27 Zuid-Holland-Oost	Gouda
28 Haaglanden/Westlanden	Den Haag
29 Rijnmond	Rotterdam
30 Zuid-Holland-Zuid	Dordrecht
31 Oosterschelde regio	Goes
32 Walcheren	Middelburg
33 Zeeuwsch-Vlaanderen	Terneuzen
34 West-Brabant	Breda
35 Midden-Brabant	Tilburg
36 Noord-Oost-Brabant	s-Hertogenbosch
37 Zuidoost-Brabant	Eindhoven
38 Gewest Limburg-Noord	Venlo
39 Gewest Zuid-Limburg	Heerlen

www.aanvalopschooluitval.nl

Inhoudsopgave

1.	Nationaal perspectief	2
2.	De RMC-regio's	3
3.	De gemeenten	9
4.	De onderwijsinstellingen	13
5.	Onderwijskenmerken nieuwe vsv'ers	22
6.	Achtergrondkenmerken vsv'ers	25
7.	Bronnen en berekeningswijze	30
INDEX	Tabellen en figuren	32
INDEX	Afkortingen en begrippen	33

1. Nationaal perspectief

Nederland richt zich met het convenant *Aanval op Schooluitval 2008-2012* op het voorkómen van schooluitval. Het kabinet Rutte II heeft (net als het kabinet Rutte I) als doel om het maximaal aantal nieuwe vsv'ers terug te brengen tot 25.000 in 2016. Dit is een aangescherpte doelstelling ten opzichte van het kabinet Balkenende IV. Dat kabinet wilde het aantal nieuwe vsv'ers in tien jaar terugbrengen van 71.000 in 2002 tot 35.000 in 2012. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het landelijk aantal nieuwe vsv'ers in 2011-2012 en de relatieve ontwikkeling ten opzichte van 2005-2006.

Op landelijk niveau zijn er tussen 1 oktober 2011 en 1 oktober 2012 36.250 nieuwe vsv'ers bijgekomen. Dit cijfer is gebaseerd op een completer beeld dan voorheen¹. Het landelijk percentage vsv'ers is in het schooljaar 2011-2012 gedaald tot 2,7%. In het voortgezet onderwijs (vo) daalde het vsv-percentage tot 0,9% en in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) tot 6,9%.

De cijfers van 2011-2012 betreffen voorlopige cijfers. De cijfers tot en met schooljaar 2010-2011 betreffen wel definitieve cijfers. In het najaar van 2013 worden de definitieve cijfers van het schooljaar 2011-2012 verwacht.

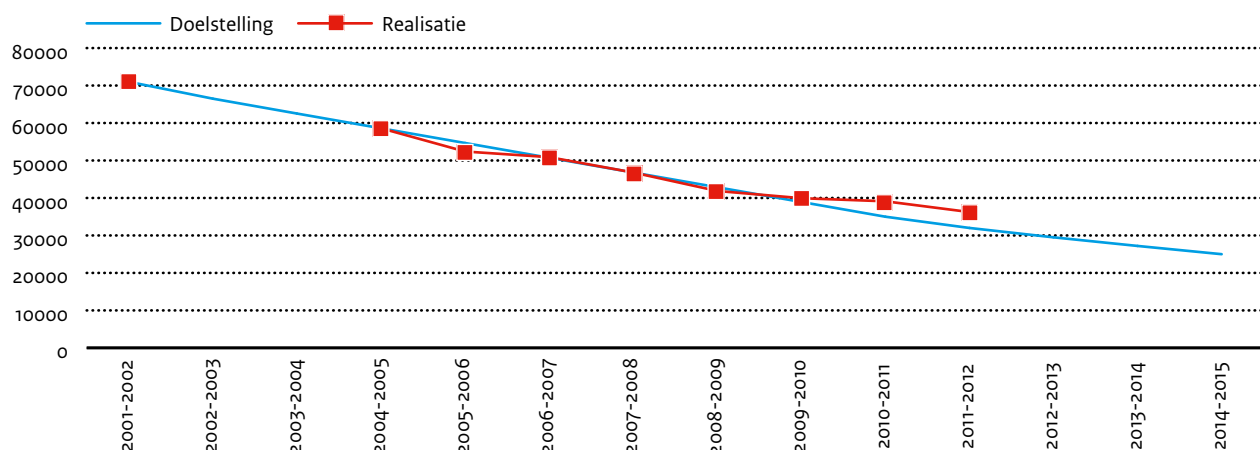
In de convenanten *Aanval op Schooluitval 2008-2012* is met RMC-regio's², vo-scholen en mbo-instellingen een reductiedoelstelling van 40% afgesproken voor het schooljaar 2011-2012. In deze bijlage is gekozen om de grens tussen 'groen' en 'rood' in een aantal figuren bij een reductie van 25% te leggen (zoals figuren 2 en 4). Dit doet meer recht aan regio's en onderwijsin-

Nieuwe vsv'ers zijn leerlingen van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten gedurende het schooljaar. Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of minimaal een mbo 2 diploma. Het vsv- percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijs-deelnemers aan het begin van het schooljaar.

stellingen die veel jongeren hebben die ten onrechte als vsv'er worden gerekend, omdat ze bijvoorbeeld onderwijs volgen in het buitenland, naar particulier onderwijs gaan of naar het speciaal onderwijs zijn gegaan. Naar schatting worden jaarlijks ongeveer 4.000 jongeren ten onrechte als vsv'er gerekend. In de nieuwe convenanten en subsidieregeling wordt hiermee vanaf 2012-2013 rekening gehouden. In hoofdstuk 7 staat meer informatie over de nieuwe meetsystematiek.

Figuur 1: nationale doelstelling en realisatie absoluut aantal nieuwe vsv'ers

Bron: DUO

Tabel 1: nationale realisatie nieuwe vsv'ers in aantallen en percentages

Bron: DUO

	2001-2002	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2014-2015
Realisatie	71.000	58.600	52.700	50.900	46.800	41.800	39.900	39.100 ³	36.250	25.000 ⁴
Vsv	5,5%	4,6%	4,0%	3,9%	3,6%	3,2%	3,0%	3,0%	2,7%	

¹ In het voortgezet speciaal onderwijs (vso) is het persoonsgebonden onderwijsnummer (BRON) ingevoerd. Hierdoor is bekend hoeveel leerlingen doorstromen uit het regulier voortgezet onderwijs naar het vso. Dit resulteert vanaf schooljaar 2009-2010 in een correctie van -1.800 vsv'ers. Er zijn geen correcties te maken voor eerdere jaren. In hoofdstuk 7 wordt dit nader uitgelegd.

² Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten.

³ Dit betreft het definitieve cijfer 2010-2011.

⁴ Dit is een doelstelling.

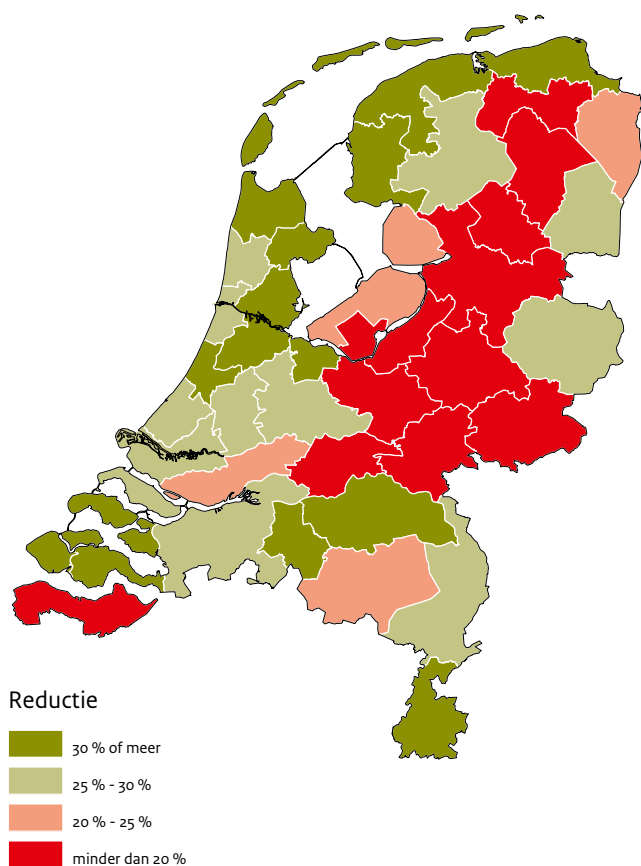
2. De RMC-regio's

In de convenanten Aanval op Schooluitval 2008-2012 is met alle 39 RMC-regio's afgesproken het aantal nieuwe vsv'ers in de schooljaren 2007-2008 tot en met 2010-2011 te verminderen. Dat betekent 10% reductie in het schooljaar 2007-2008 oplopend naar 40% reductie in 2010-2011. Ook voor het schooljaar 2011-2012 is het streven naar een reductie van 40% voortgezet. Dit hoofdstuk gaat in op de behaalde resultaten van de RMC-regio's in het schooljaar 2011-2012. Daarnaast wordt er ingegaan op de verdeling van de vsv'ers naar 18-min en 18-plus.

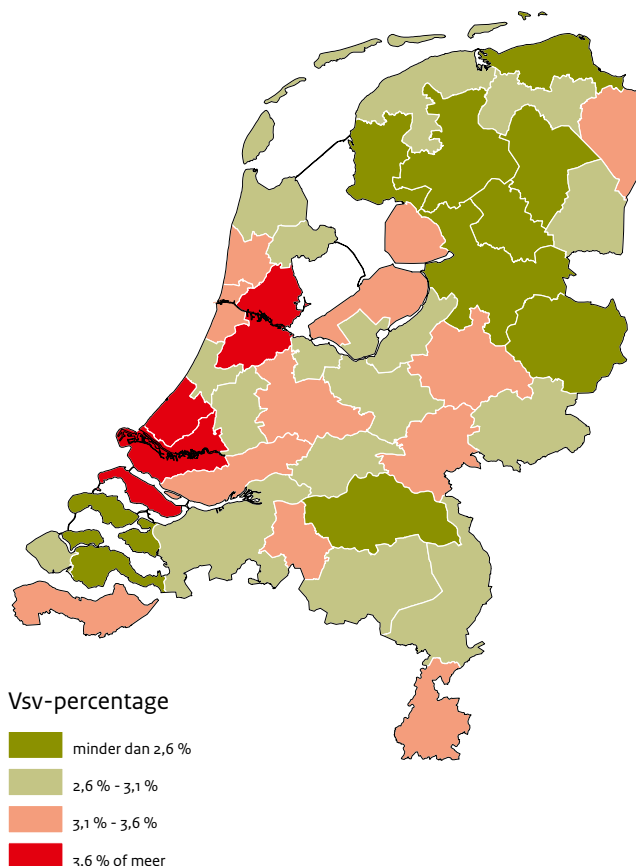
Vsv in de RMC-regio's

- In 6 regio's (15%) is de daling ten opzichte van 2005-2006 meer dan 35%: Kop van Noord-Holland (43,8%), Walcheren (42,5%), Noord-Groningen-Eemsmond (37%), West-Friesland (36%), Agglomeratie Amsterdam (36%) en Zuid-West Friesland (35,2%). 7 regio's (18%) hebben een daling tussen de 30 en 35% behaald.
- In geen enkele regio is sprake van een stijging van het aantal vsv'ers ten opzichte van 2005-2006. In geen enkele regio is een daling van minder dan 10% behaald.
- Het vsv-percentage is het hoogst in de regio's Rijnmond, Haaglanden/Westlanden, Agglomeratie Amsterdam, Flevoland, Zeeuwsch-Vlaanderen en West-Kennemerland.
- Zuid-West Friesland, Noord- en Midden Drenthe, Noord-Groningen-Eemsmond, Noord-Oost-Brabant, IJssel-Vecht, Zuid-West Drenthe en de Oosterschelde Regio hebben procentueel gezien de laagste uitval.
- De regio's Rijnmond, Agglomeratie Amsterdam, Haaglanden/Westlanden en Utrecht hebben absoluut gezien het grootste aantal vsv'ers.

Figuur 2: RMC-regio's, ontwikkeling nieuwe vsv'ers in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006
Bron: DUO

Figuur 3: RMC-regio's, percentage nieuwe vsv'ers in 2011-2012
Bron: DUO

Tabel 2: RMC-regio's, ontwikkeling nieuwe vsv'ers in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006
Bron: DUO

		2005-2006			2011-2012			
RMC-regio		Deel-nemers	Aantal vsv	Vsv	Deel-nemers	Aantal vsv	Vsv	Vsv ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
23	Kop van Noord-Holland	13.707	649	4,7%	13.886	365	2,6%	-43,8%
32	Walcheren	9.352	440	4,7%	9.150	253	2,8%	-42,5%
2	Noord-Groningen-Eemmond	9.228	327	3,5%	8.603	206	2,4%	-37,0%
22	West-Friesland	16.975	770	4,5%	17.670	493	2,8%	-36,0%
21	Agglomeratie Amsterdam	91.246	5.790	6,3%	96.038	3.708	3,9%	-36,0%
5	Zuid-West Friesland	10.203	335	3,3%	10.658	217	2,0%	-35,2%
31	Oosterschelde regio	13.531	539	4,0%	14.044	354	2,5%	-34,3%
39	Gewest Zuid-Limburg	46.430	2.207	4,8%	42.399	1.461	3,4%	-33,8%
35	Midden-Brabant	29.864	1.493	5,0%	30.156	992	3,3%	-33,6%
20	Gooi en Vechtstreek	18.784	853	4,5%	19.268	578	3,0%	-32,2%
4	Friesland Noord	21.846	888	4,1%	21.622	604	2,8%	-32,0%
26	Zuid-Holland-Noord	31.758	1.254	3,9%	31.184	857	2,7%	-31,7%
36	Noord-Oost-Brabant	52.565	1.923	3,7%	54.226	1.318	2,4%	-31,5%
27	Zuid-Holland-Oost	31.329	1.180	3,8%	30.740	828	2,7%	-29,8%
24	Noord-Kennemerland	21.599	1.018	4,7%	22.107	719	3,3%	-29,4%
34	West-Brabant	52.939	2.306	4,4%	53.730	1.644	3,1%	-28,7%
29	Rijnmond	96.478	5.575	5,8%	95.440	4.035	4,2%	-27,6%
28	Haaglanden/Westlanden	72.070	3.999	5,5%	73.175	2.921	4,0%	-27,0%
38	Gewest Limburg-Noord	38.288	1.398	3,7%	38.019	1.025	2,7%	-26,7%
25	West-Kennemerland	27.216	1.373	5,0%	28.753	1.014	3,5%	-26,1%
6	Friesland-Oost	22.893	804	3,5%	23.464	598	2,5%	-25,6%
19	Utrecht	60.556	2.731	4,5%	62.110	2.034	3,3%	-25,5%
12	Twente	51.006	1.770	3,5%	51.930	1.321	2,5%	-25,4%
8	Zuid-Oost Drenthe	13.818	558	4,0%	14.356	417	2,9%	-25,3%
18	Flevoland	33.364	1.554	4,7%	34.331	1.199	3,5%	-22,8%
30	Zuid-Holland-Zuid	40.477	1.733	4,3%	40.780	1.342	3,3%	-22,5%
1	Oost-Groningen	11.985	492	4,1%	11.999	386	3,2%	-21,5%
37	Zuidoost-Brabant	57.404	2.202	3,8%	57.856	1.740	3,0%	-21,0%
10	IJssel-Vecht	37.480	1.121	3,0%	36.946	898	2,4%	-19,9%
3	Centraal en Westelijk Groningen	21.769	830	3,8%	22.540	667	3,0%	-19,6%
16	Eem en Vallei	49.778	1.999	4,0%	51.978	1.609	3,1%	-19,5%
17	Noordwest-Veluwe	17.071	580	3,4%	17.070	472	2,8%	-18,6%
7	Noord- en Midden Drenthe	15.587	468	3,0%	16.499	382	2,3%	-18,4%
9	Zuid-West Drenthe	10.614	318	3,0%	10.821	265	2,4%	-16,7%
15	Rivierenland	20.118	696	3,5%	21.198	584	2,8%	-16,1%
11	Stedendriehoek	34.269	1.387	4,0%	34.884	1.172	3,4%	-15,5%
14	Arnhem/Nijmegen	52.522	2.075	4,0%	54.575	1.774	3,3%	-14,5%
33	Zeeuwsch-Vlaanderen	7.762	313	4,0%	7.779	270	3,5%	-13,7%
13	Achterhoek	26.409	886	3,4%	26.856	768	2,9%	-13,3%

Figuur 4: de ontwikkeling, het vsv-percentage en het absoluut aantal vsv'ers per RMC-regio in 2011-2012
Bron: DUO

Toelichting figuur 4

Per RMC-regio worden voor het schooljaar 2011-2012 drie relevante dimensies getoond: de ontwikkeling ten opzichte van 2005-2006, het vsv-percentage en het absolute aantal nieuwe vsv'ers in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006.

- De grootte van de cirkel geeft het aantal vsv'ers weer. Dus hoe groter de cirkel, hoe groter de groep nieuwe vsv'ers.
- De horizontale positie van elke cirkel geeft de procentuele ontwikkeling weer van het aantal nieuwe vsv'ers in het

schooljaar 2011-2012 ten opzichte van het schooljaar 2005-2006. Regio's rechts van de as hebben het aantal vsv'ers met meer dan 25% teruggedrongen. Regio's links van de as hebben een kleinere afname.

- De verticale positie van elke cirkel geeft het vsv-percentage weer. Het middelpunt van de grafiek ligt bij het gemiddelde van de regio's. Regio's onder de as hebben een hoger percentage vsv'ers ten opzichte van het gemiddelde percentage. Regio's boven de horizontale as hebben een lager percentage vsv'ers dan het gemiddelde percentage.

- Er is t.o.v. 2005-2006 een vsv-afname van 25% of meer gerealiseerd, en het vsv-percentage ligt lager dan het gemiddelde voor RMC-regio's.
- Er is t.o.v. 2005-2006 een vsv-afname van 25% of meer gerealiseerd, en het vsv-percentage ligt hoger dan het gemiddelde voor RMC-regio's.
- Er is t.o.v. 2005-2006 geen vsv-afname van 25% of meer gerealiseerd, en het vsv-percentage ligt hoger dan het gemiddelde voor RMC-regio's.
- Er is t.o.v. 2005-2006 geen vsv-afname van 25% of meer gerealiseerd, en het vsv-percentage ligt lager dan het gemiddelde voor RMC-regio's.

¹ In de afgesloten vierjarige convenanten met regio's, scholen en instellingen is de reductiedoelstelling voor het jaar 2011-2012 gelijk aan 40%. In deze grafiek wordt de grens tussen "groen" en "rood" gelegd bij -25%. Zo zijn de goede resultaten van de koplopers met een reductie van 25% of meer beter zichtbaar.

Nieuwe vsv'ers naar niveau per RMC-regio

Vanaf schooljaar 2012-2013 wordt voor het toekennen van prestatie-subsidies aan vo-scholen en mbo-instellingen gekeken naar het percentage nieuwe vsv'ers van een school of instelling. Het gaat dan om het aantal nieuwe vsv'ers ten opzichte van het aantal deelne-

mers tussen 12 en 23 jaar. Deze procentuele vsv-norm doet meer recht aan onderwijsinstellingen die krimpen of groeien. Ook belooft het instellingen die in het verleden goed presteerden en dit vasthouden.

Tabel 3: RMC-regio's, nieuwe vsv'ers naar niveau in 2010-2011

Bron: DUO

2010-2011						
RMC-regio	Vsv onder- bouw vo ¹	Vsv boven- bouw vmbo ²	Vsv boven- bouw havo/vwo ³	Vsv mbo 1	Vsv mbo 2	Vsv mbo 3/4
1 Oost-Groningen	1,5%	4,0%	0,8%	42,2%	14,3%	3,0%
2 Noord-Groningen-Eemsmond	0,6%	1,4%	0,3%	28,2%	8,9%	3,5%
3 Centraal en Westelijk Groningen	0,7%	2,3%	0,9%	36,4%	14,8%	4,7%
4 Friesland Noord	1,1%	1,5%	0,8%	33,5%	13,7%	4,0%
5 Zuid-West Friesland	0,6%	1,2%	0,6%	32,5%	11,6%	3,8%
6 Friesland-Oost	1,6%	1,1%	0,6%	36,5%	10,2%	3,6%
7 Noord- en Midden Drenthe	0,9%	2,4%	0,8%	39,6%	11,9%	4,1%
8 Zuid-Oost Drenthe	0,6%	1,3%	1,1%	34,2%	14,1%	3,7%
9 Zuid-West Drenthe	0,5%	1,2%	0,6%	44,9%	12,0%	4,2%
10 IJssel-vecht	0,6%	1,2%	0,7%	39,4%	12,6%	3,6%
11 Stedendriehoek	1,2%	2,0%	0,6%	41,8%	14,8%	5,0%
12 Twente	1,3%	2,2%	0,5%	33,8%	13,3%	3,7%
13 Achterhoek	1,5%	2,2%	0,6%	36,4%	11,9%	3,7%
14 Arnhem/Nijmegen	0,7%	2,5%	0,9%	40,1%	16,3%	5,8%
15 Rivierenland	0,5%	2,2%	0,8%	38,8%	13,6%	4,2%
16 Eem en Vallei	0,8%	2,6%	1,0%	42,1%	14,7%	4,9%
17 Noordwest-Veluwe	1,1%	1,6%	0,6%	38,0%	12,5%	4,6%
18 Flevoland	1,7%	2,4%	1,0%	40,9%	16,8%	5,8%
19 Utrecht	0,9%	3,5%	1,1%	44,9%	16,4%	6,9%
20 Gooi en Vechtstreek	0,6%	3,8%	2,0%	30,7%	17,8%	6,3%
21 Agglomeratie Amsterdam	1,2%	4,2%	1,3%	36,5%	17,3%	6,7%
22 West-Friesland	0,9%	2,5%	0,8%	42,2%	9,8%	3,9%
23 Kop van Noord-Holland	1,0%	2,2%	1,1%	44,3%	11,8%	3,8%
24 Noord-Kennemerland	0,9%	2,7%	0,9%	36,8%	13,1%	4,8%
25 West-Kennemerland	1,0%	4,4%	1,3%	34,6%	17,8%	5,8%
26 Zuid-Holland-Noord	0,7%	2,5%	1,0%	37,9%	14,4%	5,4%
27 Zuid-Holland-Oost	0,5%	2,4%	0,6%	42,9%	15,3%	5,2%
28 Haaglanden/Westlanden	1,1%	3,9%	1,0%	41,2%	18,7%	6,8%
29 Rijnmond	0,9%	3,4%	0,9%	42,0%	18,9%	6,5%
30 Zuid-Holland-Zuid	0,5%	2,8%	1,0%	35,9%	14,1%	4,3%
31 Oosterschelde regio	0,6%	2,1%	1,0%	26,9%	12,1%	4,1%
32 Walcheren	0,7%	2,1%	0,7%	39,3%	17,6%	5,6%
33 Zeeuwsch-Vlaanderen	0,9%	2,6%	0,7%	46,7%	16,2%	4,2%
34 West-Brabant	0,7%	2,6%	0,9%	39,8%	14,8%	4,9%
35 Midden-Brabant	1,3%	3,0%	0,9%	42,8%	16,3%	5,1%
36 Noord-Oost-Brabant	0,7%	2,1%	0,5%	43,8%	11,8%	3,5%
37 Zuidoost-Brabant	0,7%	4,2%	0,9%	40,1%	15,1%	5,1%
38 Gewest Limburg-Noord	1,6%	3,1%	0,7%	33,8%	13,2%	3,8%
39 Gewest Zuid-Limburg	1,7%	4,4%	0,8%	41,9%	18,2%	5,0%

¹ Onder onderbouw vo wordt de onderbouw van het vmbo, havo en vwo verstaan.

² De bovenbouw van het vmbo bestaat uit leerjaar 3 en 4.

³ De bovenbouw van het havo/vwo bestaat uit leerjaar 3, 4, 5 en 6.

Om recht te doen aan verschillen tussen onderwijssoorten en opleidingsniveaus zijn er in het nieuwe convenant 2012/2015 verschillende normen voor het voortgezet en middelbaar onderwijs. In totaal zijn er zes verschillende categorieën.

Om alvast een beeld te geven hoe de RMC-regio's ervoor staan met betrekking tot de zes nieuwe categorieën zijn in tabel 3 de definitieve cijfers van schooljaar 2010-2011 opgenomen. In tabel 4 staan de voorlopige cijfers van het schooljaar 2011-2012.

Tabel 4: RMC-regio's, nieuwe vsv'ers naar niveau in 2011-2012
Bron: DUO

2011-2012						
RMC-regio	Vsv onderbouw vo ¹	Vsv bovenbouw vmbo ²	Vsv bovenbouw havo/vwo ³	Vsv mbo 1	Vsv mbo 2	Vsv mbo 3/4
1 Oost-Groningen	1,5%	2,9%	0,5%	36,7%	11,2%	3,0%
2 Noord-Groningen-Eemsmond	0,4%	1,3%	0,9%	35,1%	8,6%	3,3%
3 Centraal en Westelijk Groningen	1,0%	1,3%	1,0%	29,0%	12,8%	3,9%
4 Friesland Noord	1,1%	1,2%	0,6%	30,8%	12,0%	3,9%
5 Zuid-West Friesland	0,6%	1,1%	0,5%	36,0%	9,8%	2,7%
6 Friesland-Oost	1,5%	1,2%	0,5%	30,5%	9,2%	3,5%
7 Noord- en Midden Drenthe	1,0%	1,7%	0,8%	34,2%	9,7%	3,0%
8 Zuid-Oost Drenthe	0,8%	1,9%	0,7%	50,4%	11,9%	3,6%
9 Zuid-West Drenthe	0,8%	1,6%	0,8%	40,3%	10,1%	3,2%
10 IJssel-Vecht	0,6%	1,8%	0,6%	39,0%	11,0%	3,5%
11 Stedendriehoek	1,5%	2,0%	0,7%	37,9%	14,9%	5,2%
12 Twente	1,2%	1,5%	0,5%	37,6%	11,5%	2,9%
13 Achterhoek	1,1%	2,3%	0,6%	41,4%	11,3%	4,0%
14 Arnhem/Nijmegen	0,8%	2,2%	0,7%	45,2%	15,9%	5,4%
15 Rivierenland	0,7%	2,4%	0,6%	43,2%	11,8%	4,1%
16 Eem en Vallei	0,8%	3,0%	0,7%	34,0%	13,6%	5,4%
17 Noordwest-Veluwe	0,8%	1,7%	0,8%	40,9%	12,9%	4,1%
18 Flevoland	1,4%	2,6%	1,1%	30,6%	13,3%	4,7%
19 Utrecht	0,7%	3,1%	1,1%	39,3%	15,2%	5,8%
20 Gooi en Vechtstreek	0,7%	4,0%	1,4%	33,9%	14,6%	5,6%
21 Agglomeratie Amsterdam	1,1%	3,9%	1,1%	38,0%	15,1%	6,1%
22 West-Friesland	0,5%	1,8%	0,5%	42,2%	12,7%	3,6%
23 Kop van Noord-Holland	0,7%	1,9%	0,9%	39,4%	9,9%	2,9%
24 Noord-Kennemerland	0,7%	2,8%	0,7%	43,0%	13,7%	4,9%
25 West-Kennemerland	0,8%	3,2%	1,0%	41,4%	15,2%	6,6%
26 Zuid-Holland-Noord	0,6%	2,2%	0,9%	36,4%	13,9%	5,3%
27 Zuid-Holland-Oost	0,4%	2,2%	0,7%	37,3%	13,1%	5,0%
28 Haaglanden/Westlanden	1,1%	3,5%	1,1%	37,1%	16,5%	6,5%
29 Rijnmond	0,9%	3,0%	0,9%	34,6%	15,9%	6,2%
30 Zuid-Holland-Zuid	0,7%	2,8%	0,9%	39,7%	13,2%	4,5%
31 Oosterschelde regio	0,7%	2,1%	0,6%	31,8%	11,1%	3,5%
32 Walcheren	0,5%	2,7%	0,5%	46,0%	12,6%	3,9%
33 Zeeuwsch-Vlaanderen	0,8%	2,8%	0,5%	51,2%	14,6%	4,6%
34 West-Brabant	1,0%	2,9%	0,7%	33,9%	14,1%	4,3%
35 Midden-Brabant	1,1%	3,0%	0,8%	41,1%	14,1%	4,6%
36 Noord-Oost-Brabant	0,5%	1,8%	0,7%	47,7%	11,1%	3,8%
37 Zuidoost-Brabant	1,0%	3,6%	0,9%	37,5%	12,9%	4,1%
38 Gewest Limburg-Noord	1,4%	2,5%	0,6%	36,6%	12,1%	3,5%
39 Gewest Zuid-Limburg	1,7%	3,5%	0,7%	40,6%	13,8%	4,8%

¹ Onder onderbouw vo wordt de onderbouw van het vmbo, havo en vwo verstaan.

² De bovenbouw van het vmbo bestaat uit leerjaar 3 en 4.

³ De bovenbouw van het havo/vwo bestaat uit leerjaar 3, 4, 5 en 6.

Verdeling schooluitval naar 18-min en 18-plus per RMC-regio

Jongeren tot 18 jaar zijn leerplichtig totdat ze een startkwalificatie hebben behaald. Gemeenten moeten hierop toezien. Het uitvalpercentage onder jongeren tot 18 jaar loopt uiteen van 0,6% in Noord-Groningen-Eemsmond en Zuid-West Friesland tot 1,6% in de Agglomeratie

Amsterdam en het Gewest Zuid-Limburg. Jongeren van 18 jaar en ouder zonder startkwalificatie vallen onder RMC-regelgeving. De uitvalpercentages onder deze doelgroep lopen uiteen van 5% in Zuid-West Friesland tot 9,6% in Rijnmond.

Tabel 5: nieuwe vsv'ers naar 18-min en 18-plus in 2011-2012

Bron DUO

RMC-regio	Aantal 18-min vsv'ers	18-min vsv'ers	Aantal 18-plus vsv'ers	18-plus vsv'ers
1 Oost-Groningen	72	0,9%	314	7,4%
2 Noord-Groningen-Eemsmond	34	0,6%	172	5,8%
3 Centraal en Westelijk Groningen	134	0,9%	533	6,9%
4 Friesland Noord	117	0,8%	487	6,4%
5 Zuid-West Friesland	42	0,6%	175	5,0%
6 Friesland-Oost	110	0,7%	488	6,3%
7 Noord- en Midden Drenthe	89	0,8%	293	5,6%
8 Zuid-Oost Drenthe	77	0,8%	340	7,2%
9 Zuid-West Drenthe	62	0,8%	203	5,8%
10 IJssel-Vecht	190	0,8%	708	5,8%
11 Stedendriehoek	294	1,3%	878	7,6%
12 Twente	286	0,8%	1.035	6,0%
13 Achterhoek	201	1,1%	567	6,4%
14 Arnhem/Nijmegen	336	0,9%	1.438	8,2%
15 Rivierenland	129	0,9%	455	7,1%
16 Eem en Vallei	406	1,1%	1.203	7,7%
17 Noordwest-Veluwe	105	0,9%	367	6,9%
18 Flevoland	310	1,4%	889	7,7%
19 Utrecht	507	1,2%	1.527	8,2%
20 Gooi en Vechtstreek	173	1,2%	405	7,5%
21 Agglomeratie Amsterdam	1.052	1,6%	2.656	8,7%
22 West-Friesland	115	1,0%	378	6,8%
23 Kop van Noord-Holland	93	1,0%	272	6,0%
24 Noord-Kennemerland	157	1,0%	562	8,1%
25 West-Kennemerland	239	1,2%	775	9,1%
26 Zuid-Holland-Noord	188	0,9%	669	7,1%
27 Zuid-Holland-Oost	193	0,9%	635	6,7%
28 Haaglanden/Westlanden	691	1,4%	2.230	9,4%
29 Rijnmond	898	1,4%	3.137	9,6%
30 Zuid-Holland-Zuid	339	1,2%	1.003	7,7%
31 Oosterschelde regio	91	0,9%	263	6,1%
32 Walcheren	64	1,0%	189	6,4%
33 Zeeuwsch-Vlaanderen	71	1,3%	199	8,1%
34 West-Brabant	414	1,1%	1.230	7,1%
35 Midden-Brabant	219	1,1%	773	7,9%
36 Noord-Oost-Brabant	297	0,8%	1.021	5,9%
37 Zuidoost-Brabant	519	1,3%	1.221	6,6%
38 Gewest Limburg-Noord	295	1,2%	730	5,8%
39 Gewest Zuid-Limburg	460	1,6%	1.001	7,2%

3. De gemeenten

Iedere RMC-regio bestaat uit verschillende gemeenten. Met het persoonsgebonden onderwijsnummer is het mogelijk om per gemeente aan te geven hoeveel nieuwe vsv'ers er in het schooljaar 2011-2012 zijn. Dit hoofdstuk gaat in op alle gemeenten. Er wordt nadere aandacht besteed aan de vier grootste gemeenten (G4), de G32¹ en de 40 aandachtswijken². Met de VSV-verkenner is het mogelijk om voor elke gemeente het aantal nieuwe vsv'ers te vinden en dit te vergelijken met de landelijke cijfers. De VSV-verkenner is te vinden op www.vsvverkenner.nl.

Vsv in de gemeenten

- 21% van de gemeenten (84 gemeenten) heeft een reductie van 40% of meer behaald. 22% van de gemeenten (89 gemeenten) laat een reductie tussen de 30 en 40% zien ten opzichte van 2005-2006.
- In 8% van de gemeenten (31 gemeenten) is het aantal vsv'ers gestegen ten opzichte van 2005-2006.
- Van de G4 en G32 hebben 8 gemeenten een reductie van meer dan 30% behaald. Van deze groep laat gemeente Heerlen de grootste reductie ten opzichte van 2005-2006 zien (39%).

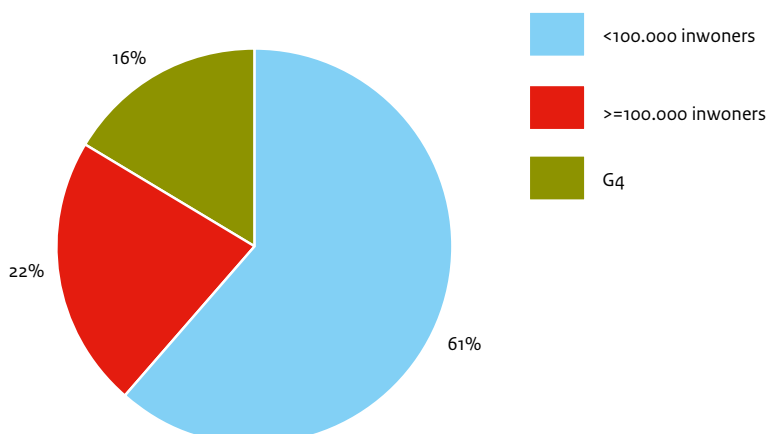
Gemeentegrootte

- Ruim 10% van het totaal aantal deelnemers woont in de G4, terwijl 16% van de vsv'ers uit de G4 komt.
- De grootste groep deelnemers woont in gemeenten met minder dan 100.000 inwoners (71%). Hier komt 61% van de vsv'ers vandaan. Het vsv-percentage in deze gemeenten is 2,8%. Dit is vrijwel hetzelfde als het landelijk gemiddelde.

Overzicht G4 en G32

Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht zijn de vier grootste gemeenten van Nederland (G4). Zij hebben te maken met specifieke situaties en problematiek op het gebied van voortijdig schoolverlaten. 34 (middel)grote gemeenten hebben zich verenigd in de G32.

Figuur 5: nieuwe vsv'ers naar gemeentegrootte in 2011-2012
Bron: DUO

- Het vsv-percentage ligt in de vier grootste gemeenten hoger (4,9%) dan het landelijk gemiddelde (2,7%).
- Amsterdam en Rotterdam laten binnen de G4 de grootste daling zien. Het aantal nieuwe vsv'ers in Utrecht en Den Haag is met minder dan 25% gedaald ten opzichte van 2005-2006.
- Het uitvalpercentage onder jongeren tot 18 jaar loopt in de G4 uiteen van 1,2% in Utrecht tot 2,1% in Amsterdam. Het vsv-percentage voor jongeren boven de 18 loopt in de G4 uiteen van 10% in Utrecht tot 11,6% in Den Haag en Rotterdam.
- Er zijn grote verschillen te zien tussen de resultaten van de G32 gemeenten. De reductie ten opzichte van 2005-2006 loopt uiteen van 39,3% in Heerlen tot 6,7% in Zwolle en Almelo.
- In de G32 is het vsv-percentage onder jongeren boven de 18 het hoogst in Arnhem (11,2%), het laagste percentage voor deze groep is in Haarlemmermeer (7%). Voor jongeren onder 18 jaar loopt het uitvalpercentage in de G32 uiteen van 0,7% in Hengelo tot 2,5% in Maastricht.

De 40 aandachtswijken

In 2017 zijn 40 wijken in 18 verschillende gemeenten aangewezen als aandachtswijken. Deze wijken zijn benoemd op basis van 18 sociaal-economische kenmerken. Het vsv-percentage is daarin niet meegenomen. In tabel 7 is te zien wat de vsv-cijfers en ontwikkelingen in de 40 aandachtswijken zijn.

- Het vsv-percentage varieert tussen de 3,9 en 9,5% en ligt daarmee in alle aandachtswijken hoger dan het landelijk gemiddelde (2,7%).
- 5 aandachtswijken (12,5%) hebben een reductie van 50% of meer behaald. 4 aandachtswijken hebben een reductie tussen 40 en 50% behaald. 1 aandachtswijk laat een toename van het percentage vsv'ers zien.
- 4% van de deelnemers woont in een aandachtswijk, terwijl 8% van alle nieuwe vsv'ers uit een aandachtswijk komt.
- Het totaal aantal deelnemers dat in aandachtswijken woont, is tussen schooljaar 2005-2006 en 2011-2012 met ruim 5% afgenomen.

¹ De G32 bestaat uit 34 middelgrote gemeenten. In 2009 is de G27 uitgebreid met Almere, Apeldoorn, Ede, Haarlemmermeer en Zoetermeer tot de G32. In 2011 zijn Delft en Gouda hier bijgekomen waardoor de G32 uit 34 gemeenten bestaat.

² De 40 aandachtswijken staan ook bekend als Krachtwijken of Prachtwijken.

Tabel 6: gemeenten, ontwikkeling nieuwe vsv'ers in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006
Bron: DUO

		2005-2006			2011-2012			Vsv ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	Gemeente	Deel- nemers	Aantal vsv	Vsv	Deel- nemers	Aantal vsv	Vsv	
G4	Amsterdam	45.077	3.532	7,8%	44.949	2.148	4,8%	-39,2%
	Rotterdam	45.318	3.183	7,0%	43.302	2.330	5,4%	-26,8%
	Utrecht	15.407	906	5,9%	16.907	682	4,0%	-24,7%
	s-Gravenhage	31.276	2.207	7,1%	32.975	1.673	5,1%	-24,2%
G32	Heerlen	6.500	407	6,3%	5.830	247	4,2%	-39,3%
	Gouda	5.892	270	4,6%	5.812	179	3,1%	-33,7%
	s-Hertogenbosch	9.654	499	5,2%	9.893	334	3,4%	-33,0%
	Venlo	8.043	403	5,0%	7.654	271	3,5%	-32,8%
	Haarlemmermeer	10.478	498	4,8%	11.870	335	2,8%	-32,7%
	Leiden	7.261	368	5,1%	7.122	252	3,5%	-31,5%
	Sittard-Geleen	7.228	338	4,7%	6.714	232	3,5%	-31,4%
	Enschede	11.079	572	5,2%	11.365	394	3,5%	-31,1%
	Zaanstad	10.303	581	5,6%	11.490	414	3,6%	-28,7%
	Almere	16.970	863	5,1%	17.816	617	3,5%	-28,5%
	Alkmaar	7.260	418	5,8%	6.772	302	4,5%	-27,8%
	Emmen	8.655	392	4,5%	9.063	285	3,1%	-27,3%
	Delft	5.968	319	5,3%	5.656	232	4,1%	-27,3%
	Tilburg	14.366	834	5,8%	14.783	607	4,1%	-27,2%
	Leeuwarden	6.819	372	5,5%	6.939	275	4,0%	-26,1%
	Haarlem	9.712	561	5,8%	9.819	418	4,3%	-25,5%
	Dordrecht	9.644	560	5,8%	9.541	421	4,4%	-24,9%
	Nijmegen	10.220	526	5,1%	10.233	396	3,9%	-24,7%
	Hengelo	6.411	236	3,7%	6.554	178	2,7%	-24,6%
	Maastricht	7.191	423	5,9%	6.468	324	5,0%	-23,4%
	Breda	12.027	610	5,1%	12.604	468	3,7%	-23,3%
	Schiedam	5.569	352	6,3%	5.807	270	4,6%	-23,3%
	Zoetermeer	11.113	526	4,7%	10.253	409	4,0%	-22,2%
	Eindhoven	13.589	731	5,4%	13.732	579	4,2%	-20,8%
	Deventer	7.233	369	5,1%	7.590	295	3,9%	-20,1%
	Helmond	6.250	340	5,4%	6.843	281	4,1%	-17,3%
	Ede	9.487	352	3,7%	9.512	295	3,1%	-16,2%
	Groningen	9.840	469	4,8%	10.185	395	3,9%	-15,8%
	Apeldoorn	12.659	552	4,4%	12.534	465	3,7%	-15,8%
	Lelystad	5.885	304	5,2%	5.986	260	4,3%	-14,5%
	Amersfoort	10.434	484	4,6%	12.065	420	3,5%	-13,2%
	Arnhem	9.752	573	5,9%	10.233	507	5,0%	-11,5%
Almelo	5.742	270	4,7%	5.957	252	4,2%	-6,7%	
Zwolle	8.959	375	4,2%	8.978	350	3,9%	-6,7%	
Naar gemeentegrootte								
minder dan 20.000 inwoners		159.932	5.163	3,2%	162.343	3.833	2,4%	-25,8%
20.000 tot 50.000 inwoners		501.954	18.031	3,6%	508.594	13.050	2,6%	-27,6%
50.000 tot 100.000 inwoners		250.819	11.708	4,7%	253.614	8.621	3,4%	-26,4%
100.000 tot 250.000 inwoners		240.508	12.105	5,0%	246.156	9.153	3,7%	-24,4%
meer dan 250.000 inwoners (G4)		137.078	9.828	7,2%	138.133	6.833	4,9%	-30,5%

Tabel 7: aandachtswijken, een overzicht van de nieuwe vsv'ers in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006
Bron: DUO

		2005-2006			2011-2012			Vsv ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
Gemeente	Wijk	Deelnemers	Aantal vsv	Vsv	Deelnemers	Aantal vsv	Vsv	
Totaal		59.437	4.928	8,3%	56.153	3.379	6,0%	-31,4%
Alkmaar	Overdie	595	52	8,7%	525	50	9,5%	-3,8%
Amersfoort	De Kruiskamp	310	25	8,1%	333	19	5,7%	-24,0%
Amsterdam	Bijlmer	1.915	165	8,6%	2.236	132	5,9%	-20,0%
	Amsterdam Oost	1.474	110	7,5%	1.259	62	4,9%	-43,6%
	Bos en Lommer	2.913	252	8,7%	2.529	153	6,0%	-39,3%
	Nieuw West	9.138	750	8,2%	8.693	438	5,0%	-41,6%
	Amsterdam Noord	1.862	161	8,6%	1.806	97	5,4%	-39,8%
Arnhem	Malburgen/Immerloo	1.153	103	8,9%	1.001	70	7,0%	-32,0%
	Het Arnhemse Broek	638	49	7,7%	685	41	6,0%	-16,3%
	Presikhaaf	710	58	8,2%	622	47	7,6%	-19,0%
	Klarendal	508	36	7,1%	377	24	6,4%	-33,3%
Deventer	Rivierenwijk	434	51	11,8%	288	17	5,9%	-66,7%
Dordrecht	WielwijkCrabbehof	905	96	10,6%	850	61	7,2%	-36,5%
Eindhoven	Bennekel	522	44	8,5%	515	37	7,2%	-16,3%
	Doornakkers	394	32	8,1%	391	21	5,4%	-34,4%
	Woensel West	212	20	9,4%	180	10	5,6%	-50,0%
Enschede	Velve-Lindehof	334	26	7,8%	304	12	3,9%	-53,8%
Groningen	De Hoogte	142	13	9,2%	138	13	9,4%	0,0%
	Korrewegwijk	299	35	11,7%	274	13	4,7%	-62,9%
Heerlen	Meezenbroek	536	34	6,3%	438	19	4,3%	-44,1%
Leeuwarden	Heechterp/Schieringen	263	27	10,3%	223	17	7,6%	-37,0%
Maastricht	Maastricht Noordoost	875	67	7,7%	625	44	7,0%	-34,3%
Nijmegen	Hatert	469	26	5,5%	398	27	6,8%	3,8%
Rotterdam	Zuidelijke Tuinsteden	1.769	156	8,8%	1.661	106	6,4%	-32,1%
	Vreewijk	1.085	68	6,3%	951	58	6,1%	-14,7%
	Oud Zuid	6.133	508	8,3%	6.098	385	6,3%	-24,2%
	Overschie	542	33	6,1%	508	30	5,9%	-9,1%
	Bergpolder	283	24	8,5%	275	24	8,7%	0,0%
	Rotterdam Noord	3.225	246	7,6%	2.653	177	6,7%	-28,0%
	Rotterdam West	5.522	480	8,7%	5.149	319	6,2%	-33,5%
s-Gravenhage	Transvaal	822	73	8,9%	889	58	6,5%	-20,5%
	Den Haag Z-West	2.954	254	8,6%	3.093	170	5,5%	-33,1%
	Schilderswijk	3.195	247	7,7%	3.239	179	5,5%	-27,5%
	Stationsbuurt	859	81	9,4%	873	77	8,8%	-4,9%
Schiedam	Nieuwland	1.090	101	9,3%	1.161	59	5,1%	-41,6%
Utrecht	Zuilen Oost	520	35	6,7%	458	33	7,2%	-5,7%
	Overvecht	2.150	182	8,5%	1.932	111	5,7%	-39,0%
	Ondiep	408	44	10,8%	305	18	5,9%	-59,1%
	Kanaleiland	1.594	111	7,0%	1.495	111	7,4%	0,0%
Zaanstad	Poelenburg	686	53	7,7%	723	40	5,5%	-24,5%

Tabel 8: nieuwe vsv'ers naar 18-min en 18-plus in 2011-2012 in de gemeenten van de G4 en G32

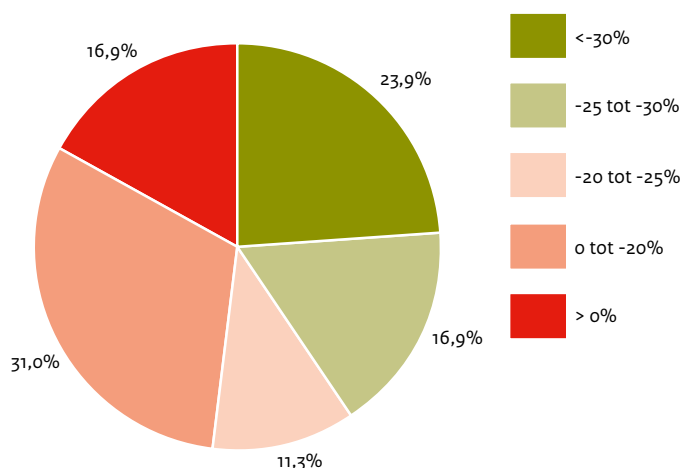
Bron: DUO

	Gemeente	Aantal 18-min vsv'ers	18-min vsv'ers	Aantal 18-plus vsv'ers	18-plus vsv'ers
G4	Amsterdam	614	2,1%	1.534	10,1%
	Rotterdam	478	1,7%	1.852	11,6%
	Utrecht	140	1,2%	542	10,0%
	s-Gravenhage	389	1,8%	1.284	11,6%
G32	Heerlen	54	1,4%	193	9,2%
	Gouda	34	0,9%	145	7,8%
	s-Hertogenbosch	75	1,1%	259	8,2%
	Venlo	73	1,5%	198	7,4%
	Haarlemmermeer	91	1,1%	244	7,0%
	Leiden	54	1,1%	198	8,8%
	Sittard-Geleen	64	1,4%	168	8,0%
	Enschede	85	1,1%	309	7,9%
	Zaanstad	112	1,4%	302	8,1%
	Almere	169	1,4%	448	7,5%
	Alkmaar	60	1,4%	242	10,2%
	Emmen	50	0,8%	235	7,8%
	Delft	56	1,5%	176	9,7%
	Tilburg	132	1,3%	475	9,7%
	Leeuwarden	43	1,0%	232	8,4%
	Haarlem	91	1,3%	327	10,9%
	Dordrecht	98	1,6%	323	9,9%
	Nijmegen	66	0,9%	330	10,4%
	Hengelo	32	0,7%	146	6,7%
	Maastricht	108	2,5%	216	10,1%
	Breda	103	1,2%	365	9,0%
	Schiedam	44	1,2%	226	11,0%
	Zoetermeer	85	1,2%	324	9,4%
	Eindhoven	164	1,8%	415	9,0%
	Deventer	88	1,7%	207	8,3%
	Helmond	49	1,1%	232	10,4%
	Ede	71	1,1%	224	7,6%
	Groningen	78	1,2%	317	8,5%
	Apeldoorn	95	1,1%	370	8,8%
	Lelystad	58	1,5%	202	9,6%
	Amersfoort	104	1,2%	316	8,8%
	Arnhem	85	1,3%	422	11,2%
Almelo	44	1,1%	208	9,9%	
Zwolle	60	1,0%	290	9,2%	

4. De onderwijsinstellingen

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de resultaten van met name mbo-instellingen¹ en vo-scholen. Er zijn grote verschillen zichtbaar in de resultaten van de verschillende scholen en instellingen. Regionale sociaal-economische factoren kunnen invloed hebben op het aantal nieuwe vsv'ers van een mbo-instelling of vo-school. Bij onderwijsinstellingen die een groot percentage deelnemers op mbo 1 en 2 hebben, is het risico op voortijdig schooluitval hoger.

Figuur 6: totaal van mbo-instellingen naar procentuele ontwikkeling in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006
Bron: DUO

De uitval in het mbo (6,9%) is hoger dan in het vo (gemiddeld 0,9%). Daarom wordt er in dit hoofdstuk uitgebreider ingegaan op schooluitval in het mbo.

Nieuwe vsv'ers op mbo-instellingen

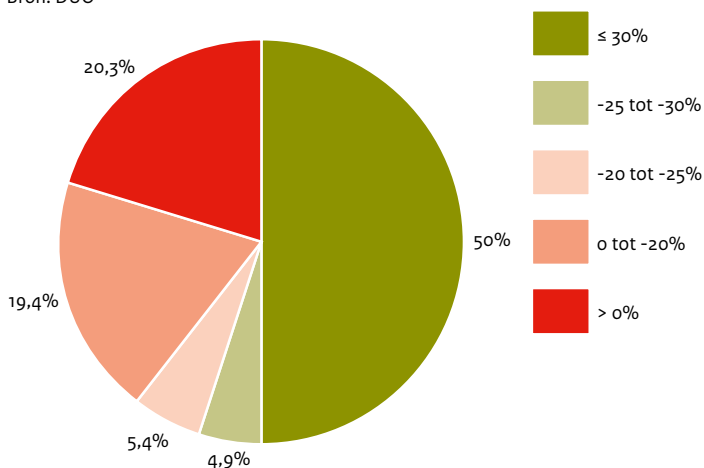
- 24% van de mbo-instellingen heeft een reductie van 30% of meer behaald ten opzichte van 2005-2006.
- 17% van de mbo-instellingen heeft een reductie tussen de 25 en 30% behaald.
- 17% van de mbo-instellingen laat een toename zien van het aantal vsv'ers ten opzichte van 2005-2006.
- 74% van het aantal nieuwe vsv'ers in 2011-2012 stroomt uit op het mbo (zie figuur 9). In het peiljaar 2005-2006 kwam 69% van het aantal nieuwe vsv'ers uit het mbo.

Meer informatie over voortijdig schoolverlaten per mbo-instelling is te vinden op www.aanvalopschooluitval.nl bij 'MBO'. Hier is onder andere informatie te vinden over de onderwijssoort en de achtergrondkenmerken van de vsv'ers.

Nieuwe vsv'ers op vo-scholen

- 50% van de scholen laat een daling van 30% of meer zien ten opzichte van 2005-2006.
- 5% van de scholen heeft een daling van 20 tot 30% behaald.
- 20% van de scholen heeft een toename van het aantal vsv'ers.

Figuur 7: totaal van vo-scholen naar procentuele ontwikkeling in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006
Bron: DUO

¹ Onder mbo-instellingen worden ROC's, AOC's en vakinstellingen verstaan.

Tabel 9: totaal overzicht vsv-cijfers mbo-instellingen in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006¹

Bron: DUO

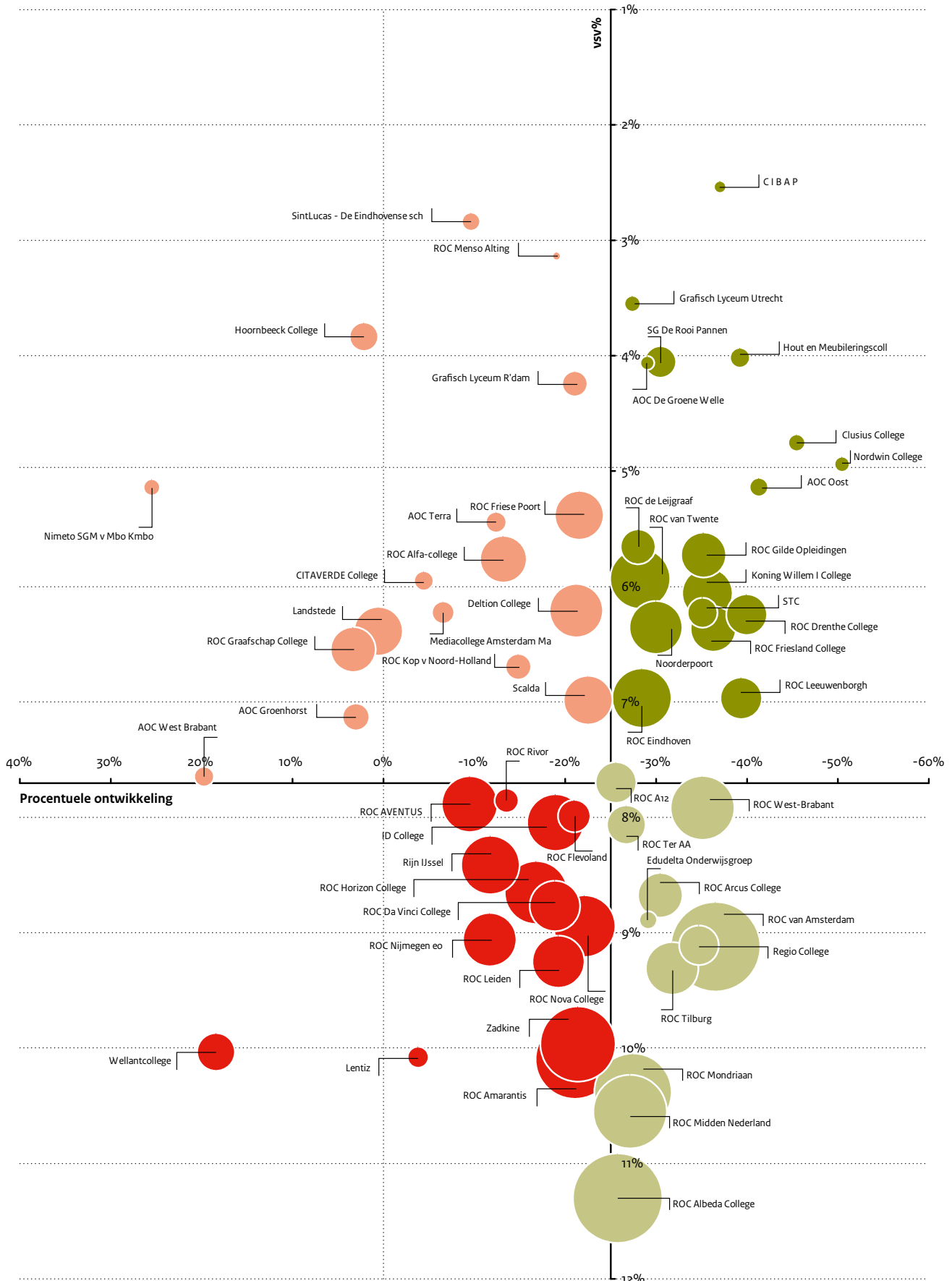
ROC's	Hoofdvestiging in RMC-regio	2005-2006			2011-2012			Aantal vsv-reductie t.o.v. 2005-2006	Vsv-ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
		Deel-nemers	Aantal vsv	Vsv	Deel-nemers	Aantal vsv	Vsv		
ROC Drenthe College	Zuid-Oost Drenthe	6.499	633	9,7%	6.085	380	6,2%	-253	-40,0%
ROC Leeuwenborgh	Gewest Zuid-Limburg	6.554	658	10,0%	5.725	399	7,0%	-259	-39,4%
ROC van Amsterdam	Agglomeratie Amsterdam	18.960	2.890	15,2%	20.103	1.834	9,1%	-1.056	-36,5%
ROC Friesland College	Friesland Noord	8.794	744	8,5%	7.444	474	6,4%	-270	-36,3%
Koning Willem I College	Noord-Oost-Brabant	9.255	909	9,8%	9.656	585	6,1%	-324	-35,6%
ROC Gilde Opleidingen	Gewest Limburg-Noord	8.850	718	8,1%	8.118	465	5,7%	-253	-35,2%
ROC West-Brabant	West-Brabant	11.993	1.447	12,1%	11.859	939	7,9%	-508	-35,1%
Regio College	Agglomeratie Amsterdam	4.371	553	12,7%	3.963	361	9,1%	-192	-34,7%
ROC Tilburg	Midden-Brabant	6.670	926	13,9%	6.789	632	9,3%	-294	-31,7%
ROC Arcus College	Gewest Zuid-Limburg	5.557	653	11,8%	5.233	454	8,7%	-199	-30,5%
SG De Rooi Pannen	Midden-Brabant	4.763	335	7,0%	5.746	233	4,1%	-102	-30,5%
Noorderpoort	Centraal en Westelijk Groningen	10.585	917	8,7%	10.103	642	6,4%	-275	-30,0%
ROC Eindhoven	Zuidoost-Brabant	12.116	1.122	9,3%	11.527	803	7,0%	-319	-28,4%
ROC van Twente	Twente	13.942	1.165	8,4%	14.091	836	5,9%	-329	-28,2%
ROC de Leijgraaf	Noord-Oost-Brabant	4.593	389	8,5%	4.950	280	5,7%	-109	-28,0%
ROC Mondriaan	Haaglanden/Westlanden	14.234	1.890	13,3%	13.205	1.371	10,4%	-519	-27,5%
ROC Midden Nederland	Utrecht	13.876	1.703	12,3%	11.762	1.241	10,6%	-462	-27,1%
ROC Flevoland	Flevoland	4.547	468	10,3%	4.253	343	8,1%	-125	-26,7%
ROC Albeda College	Rijnmond	16.658	2.487	14,9%	16.334	1.846	11,3%	-641	-25,8%
ROC A12	Eem en Vallei	6.564	520	7,9%	5.027	387	7,7%	-133	-25,6%
Scalda	Zeeuwsch-Vlaanderen	8.064	711	8,8%	7.888	551	7,0%	-160	-22,5%
ROC Nova College	West-Kennemerland	9.604	1.130	11,8%	9.839	880	8,9%	-250	-22,1%
ROC Friese Poort	Friesland Noord	9.489	701	7,4%	10.216	550	5,4%	-151	-21,5%
Zadkine	Rijnmond	14.306	1.658	11,6%	13.077	1.303	10,0%	-355	-21,4%
Deltion College	IJssel-Vecht	10.173	829	8,1%	10.516	653	6,2%	-176	-21,2%
ROC Amarantis	Agglomeratie Amsterdam	14.297	1.808	12,6%	14.132	1.427	10,1%	-381	-21,1%
ROC Ter AA	Zuidoost-Brabant	2.920	305	10,4%	3.016	241	8,0%	-64	-21,0%
ROC Leiden	Zuid-Holland-Noord	6.418	774	12,1%	6.756	625	9,3%	-149	-19,3%
ROC Menso Alting	Centraal en Westelijk Groningen	564	21	3,7%	542	17	3,1%	-4	-19,0%
ID College	Zuid-Holland-Oost	8.438	919	10,9%	9.258	745	8,0%	-174	-18,9%
ROC Da Vinci College	Zuid-Holland-Zuid	6.583	721	11,0%	6.671	585	8,8%	-136	-18,9%
ROC Horizon College	Noord-Kennemerland	10.072	1.106	11,0%	10.633	920	8,7%	-186	-16,8%
ROC Kop v Noord-Holland	Kop van Noord-Holland	1.804	182	10,1%	2.315	155	6,7%	-27	-14,8%
ROC Rivor	Rivierenland	1.819	155	8,5%	1.706	134	7,9%	-21	-13,5%
ROC Alfa-college	Centraal en Westelijk Groningen	8.155	576	7,1%	8.674	500	5,8%	-76	-13,2%
Rijn IJssel	Arnhem/Nijmegen	8.718	892	10,2%	9.354	787	8,4%	-105	-11,8%
ROC Nijmegen eo	Arnhem/Nijmegen	6.724	743	11,0%	7.241	656	9,1%	-87	-11,7%

¹ In deze tabel zijn mbo-instellingen met minder dan 70 deelnemers tot 23 jaar in 2011-2012 buiten beschouwing gelaten.² Bij ROC Amarantis zijn vanwege de vergelijkbaarheid met het basisjaar 2005-2006 de gesplitste instellingen nog onder de oude naam gepresenteerd.

		2005-2006			2011-2012			Aantal vsv-reductie t.o.v. 2005-2006	Vsv-ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
ROC's	Hoofdvestiging in RMC-regio	Deel-nemers	Aantal vsv	Vsv	Deel-nemers	Aantal vsv	Vsv		
ROC AVENTUS	Stedendriehoek	9.816	790	8,0%	9.066	715	7,9%	-75	-9,5%
Landstede	IJssel-Vecht	8.083	544	6,7%	8.564	547	6,4%	3	0,6%
Hoornbeek College	Eem en Vallei	3.989	186	4,7%	4.954	190	3,8%	4	2,2%
ROC Graafschap College	Achterhoek	6.467	451	7,0%	7.119	466	6,5%	15	3,3%
AOC's									
Nordwin College	Friesland Noord	1.127	111	9,8%	1.113	55	4,9%	-56	-50,5%
Clusius College	Noord-Kennemerland	1.208	121	10,0%	1.388	66	4,8%	-55	-45,5%
AOC Oost	Achterhoek	1.832	138	7,5%	1.576	81	5,1%	-57	-41,3%
Edudelta Onderwijsgroep	Oosterschelde regio	749	103	13,8%	821	73	8,9%	-30	-29,1%
AOC De Groene Welle	IJssel-Vecht	1.064	62	5,8%	1.083	44	4,1%	-18	-29,0%
AOC Terra	Centraal en Westelijk Groningen	1.882	113	6,0%	1.819	99	5,4%	-14	-12,4%
CITAVERDE College	Gewest Limburg-Noord	1.033	90	8,7%	1.445	86	6,0%	-4	-4,4%
Lentiz	Rijnmond	880	105	11,9%	1.002	101	10,1%	-4	-3,8%
AOC Groenhorst	Eem en Vallei	2.125	165	7,8%	2.384	170	7,1%	5	3,0%
Wellantcollege	Utrecht	3.145	277	8,8%	3.269	328	10,0%	51	18,4%
AOC West Brabant	West-Brabant	1.113	76	6,8%	1.190	91	7,6%	15	19,7%
Helicon Opleidingen	Arnhem/Nijmegen	3.197	210	6,6%	4.290	313	7,3%	103	49,0%
Vakinstellingen									
Hout en Meubileringscoll	Rijnmond	1.941	153	7,9%	2.315	93	4,0%	-60	-39,2%
C I B A P	IJssel-Vecht	1.229	54	4,4%	1.340	34	2,5%	-20	-37,0%
STC	Rijnmond	2.622	319	12,2%	3.324	207	6,2%	-112	-35,1%
Grafisch Lyceum Utrecht	Utrecht	1.450	84	5,8%	1.718	61	3,6%	-23	-27,4%
Grafisch Lyceum R'dam	Rijnmond	2.820	190	6,7%	3.535	150	4,2%	-40	-21,1%
SintLucas - De Eindhovense sch	Zuidoost-Brabant	2.180	83	3,8%	2.642	75	2,8%	-8	-9,6%
Mediacollege Amsterdam Ma	Agglomeratie Amsterdam	1.672	122	7,3%	1.831	114	6,2%	-8	-6,6%
Nimeto SGM v Mbo Kmbo	Utrecht	1.138	51	4,5%	1.245	64	5,1%	13	25,5%
SVO Opleidingen	Utrecht	782	92	11,8%	1.215	141	11,6%	49	53,3%
SOMA College	Noordwest-Veluwe	597	14	2,3%	739	36	4,9%	22	157,1%
Leidse Instr Makers Sch	Zuid-Holland-Noord	134	3	2,2%	179	9	5,0%	6	200,0%
Berechja College	Flevoland	70	3	4,3%	91	24	26,4%	21	700,0%

Figuur 8: de relatieve ontwikkeling, het vsv-percentage en het absoluut aantal nieuwe vsv'ers per mbo-instelling in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006
Bron: DUO

¹ In de vierjarige convenanten met de regio's, scholen en instellingen is de reductiedoelstelling voor het jaar 2011-2012 net als de doelstelling voor 2010-2011 gelijk aan 40%. In deze grafiek wordt de grens tussen "groen" en "rood" gelegd bij -25%. Zo zijn de goede resultaten van de koplopers met een reductie van 25% of meer beter zichtbaar.

◀ Toelichting figuur 8

Per mbo-instelling worden voor het schooljaar 2011-2012 drie relevante dimensies getoond: het absolute aantal nieuwe vsv'ers, het vsv-percentage en de procentuele ontwikkeling van het absoluut aantal vsv'ers t.o.v. schooljaar 2005-2006.

- De grootte van de cirkel geeft het aantal vsv'ers aan; dus hoe groter de cirkel, hoe groter de groep nieuwe vsv'ers.
- De horizontale positie van elke cirkel geeft de procentuele ontwikkeling weer van het aantal nieuwe vsv'ers in schooljaar 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006. Mbo-instellingen rechts van de as

hebben het aantal vsv'ers met 25% of meer teruggedrongen. Mbo-instellingen links van de as hebben een lagere afname dan 25% en het aantal mbo-instellingen links van de 0%-lijn laat een toename van het aantal vsv'ers zien.

- De verticale positie van elke cirkel geeft het vsv-percentage weer. Het middelpunt van de grafiek ligt bij het gemiddelde van de mbo-instellingen. Mbo-instellingen onder de as hebben een hoger dan gemiddeld percentage vsv'ers. Mbo-instellingen boven de horizontale as hebben een lager dan gemiddeld percentage vsv'ers.

- Er is t.o.v. 2005-2006 een vsv-afname van 25% of meer gerealiseerd, en het vsv-percentage ligt lager dan het gemiddelde voor mbo-instellingen.
- Er is t.o.v. 2005-2006 een vsv-afname van 25% of meer gerealiseerd, en het vsv-percentage ligt hoger dan het gemiddelde voor mbo-instellingen.
- Er is t.o.v. 2005-2006 geen vsv-afname van 25% of meer gerealiseerd, en het vsv-percentage ligt hoger dan het gemiddelde voor mbo-instellingen.
- Er is t.o.v. 2005-2006 geen vsv-afname van 25% of meer gerealiseerd, en het vsv-percentage ligt lager dan het gemiddelde voor mbo-instellingen.

In tabel 10 worden per mbo-instelling de resultaten voor het schooljaar 2011-2012 getoond en de procentuele norm van de opleidingsniveaus 1, 2 en 3+4 voor de schooljaren

2012-2013, 2013-2014 en 2014-2015. Met de procentuele norm wordt het aantal vsv'ers t.o.v. het aantal deelnemers uitgedrukt.

Tabel 10: nieuwe vsv'ers naar niveau in het mbo in 2011-2012, afgezet tegen de procentuele norm voor de schooljaren 2012-2013, 2013-2014 en 2014-2015¹
Bron: DUO

Instelling	Niveau	2011-2012			2012-2013	2013-2014	2014-2015
		Deelnemers	Aantal vsv	Vsv	Norm	Norm	Norm
AOC De Groene Welle	niveau 1	4	1	25,0%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	203	22	10,8%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	876	21	2,4%	4,25%	3,5%	2,75%
AOC Groenhorst	niveau 1	10	7	70,0%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	418	58	13,9%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	1.956	105	5,4%	4,25%	3,5%	2,75%
AOC Oost	niveau 1	29	15	51,7%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	351	38	10,8%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	1.196	28	2,3%	4,25%	3,5%	2,75%
AOC Terra	niveau 1	94	30	31,9%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	490	37	7,6%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	1.235	32	2,6%	4,25%	3,5%	2,75%
AOC West Brabant	niveau 1	23	23	100,0%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	167	24	14,4%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	1.000	44	4,4%	4,25%	3,5%	2,75%
Berechja College	niveau 2	30	16	53,3%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	61	8	13,1%	4,25%	3,5%	2,75%
C I B A P	niveau 2	107	8	7,5%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	1.233	26	2,1%	4,25%	3,5%	2,75%
CITAVERDE College	niveau 1	16	11	68,8%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	250	38	15,2%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	1.179	37	3,1%	4,25%	3,5%	2,75%

¹ Bij ROC Amarantis zijn vanwege de vergelijkbaarheid met het basisjaar 2005-2006 de gesplitste instellingen nog onder de oude naam gepresenteerd.

		2011-2012			2012-2013	2013-2014	2014-2015
Instelling	Niveau	Aantal			Norm	Norm	Norm
		Deelnemers	vsv	Vsv			
Clusius College	niveau 1	17	9	52,9%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	273	21	7,7%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	1.098	36	3,3%	4,25%	3,5%	2,75%
Deltion College	niveau 1	141	43	30,5%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	2.017	229	11,4%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	8.358	381	4,6%	4,25%	3,5%	2,75%
Edudelta Onderwijsgroep	niveau 1	19	11	57,9%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	226	31	13,7%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	576	31	5,4%	4,25%	3,5%	2,75%
Effatha Chr Sch v BBO	niveau 1	9	3	33,3%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	2			13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	1			4,25%	3,5%	2,8%
Grafisch Lyceum R'dam	niveau 3+4	3.360	129	3,8%	4,25%	3,5%	2,75%
Grafisch Lyceum Utrecht	niveau 2	115	9	7,8%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	1.603	52	3,2%	4,25%	3,5%	2,75%
Helicon Opleidingen	niveau 1	85	64	75,3%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	684	89	13,0%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	3.521	160	4,5%	4,25%	3,5%	2,75%
Hornbeek College	niveau 1	20	12	60,0%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	760	63	8,3%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	4.174	115	2,8%	4,25%	3,5%	2,75%
Hout en Meubileringscoll	niveau 2	386	38	9,8%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	1.929	55	2,9%	4,25%	3,5%	2,8%
ID College	niveau 1	189	84	44,4%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.993	266	13,3%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	7.076	395	5,6%	4,25%	3,5%	2,75%
Koning Willem I College	niveau 1	138	66	47,8%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	2.112	211	10,0%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	7.406	308	4,2%	4,25%	3,5%	2,75%
Landstede	niveau 1	230	88	38,3%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.725	204	11,8%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	6.609	255	3,9%	4,25%	3,5%	2,75%
Leidse Instr Makers Sch	niveau 3+4	179	9	5,0%	4,25%	3,5%	2,75%
Lentiz	niveau 1	11	8	72,7%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	183	23	12,6%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	808	70	8,7%	4,25%	3,5%	2,75%
Mediacollege Amsterdam Ma	niveau 2	108	12	11,1%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	1.723	102	5,9%	4,25%	3,5%	2,75%
Nimeto SGM v Mbo Kmbo	niveau 1	6	3	50,0%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	282	24	8,5%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	957	37	3,9%	4,25%	3,5%	2,75%

		2011-2012			2012-2013	2013-2014	2014-2015
Instelling	Niveau	Aantal			Norm	Norm	Norm
		Deelnemers	vsv	Vsv			
Noorderpoort	niveau 1	288	107	37,2%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	2.523	292	11,6%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	7.292	243	3,3%	4,25%	3,5%	2,75%
Nordwin College	niveau 1	43	11	25,6%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	238	17	7,1%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	832	27	3,2%	4,25%	3,5%	2,75%
Regio College	niveau 1	249	97	39,0%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.108	146	13,2%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	2.606	118	4,5%	4,25%	3,5%	2,75%
Rijn IJssel	niveau 1	291	121	41,6%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.984	261	13,2%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	7.079	405	5,7%	4,25%	3,5%	2,75%
ROCA12	niveau 1	74	29	39,2%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.103	153	13,9%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	3.850	205	5,3%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Albada College	niveau 1	1.054	377	35,8%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	4.441	751	16,9%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	10.839	718	6,6%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Alfa-college	niveau 1	304	85	28,0%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	2.147	226	10,5%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	6.223	189	3,0%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Amarantis	niveau 1	434	130	30,0%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	3.295	594	18,0%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	10.403	703	6,8%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Arcus College	niveau 1	244	91	37,3%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.408	193	13,7%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	3.581	170	4,7%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC AVENTUS	niveau 1	169	67	39,6%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	2.164	320	14,8%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	6.733	328	4,9%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Da Vinci College	niveau 2	2.001	240	12,0%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	4.334	209	4,8%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC de Leijgraaf	niveau 1	101	45	44,6%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.347	131	9,7%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	3.502	104	3,0%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Drenthe College	niveau 1	182	84	46,2%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.669	176	10,5%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	4.234	120	2,8%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Eindhoven	niveau 1	283	95	33,6%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	2.437	320	13,1%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	8.807	388	4,4%	4,25%	3,5%	2,75%

		2011-2012			2012-2013	2013-2014	2014-2015
Instelling	Niveau	Aantal			Norm	Norm	Norm
		Deelnemers	vsv	Vsv			
ROC Flevoland	niveau 1	159	56	35,2%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.215	155	12,8%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	2.879	132	4,6%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Friese Poort	niveau 1	259	81	31,3%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	2.278	223	9,8%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	7.679	246	3,2%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Friesland College	niveau 1	185	59	31,9%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.655	180	10,9%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	5.604	235	4,2%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Gilde Opleidingen	niveau 1	105	36	34,3%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.777	206	11,6%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	6.236	223	3,6%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Graafschap College	niveau 1	181	69	38,1%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.611	182	11,3%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	5.327	215	4,0%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Horizon College	niveau 1	529	229	43,3%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	3.202	414	12,9%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	6.902	277	4,0%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Kop v Noord-Holland	niveau 1	77	30	39,0%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	726	71	9,8%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	1.512	54	3,6%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Leeuwenborgh	niveau 1	124	55	44,4%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	785	101	12,9%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	4.816	243	5,0%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Leiden	niveau 1	190	70	36,8%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	2.145	327	15,2%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	4.421	228	5,2%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Menso Alting	niveau 2	43	2	4,7%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	499	15	3,0%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Midden Nederland	niveau 1	407	150	36,9%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	3.108	518	16,7%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	8.247	573	6,9%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Mondriaan	niveau 1	575	198	34,4%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	3.261	535	16,4%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	9.369	638	6,8%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Nijmegen eo	niveau 1	231	117	50,6%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.633	285	17,5%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	5.377	254	4,7%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Nova College	niveau 1	273	104	38,1%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.962	288	14,7%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	7.604	488	6,4%	4,25%	3,5%	2,75%

		2011-2012			2012-2013	2013-2014	2014-2015
Instelling	Niveau	Aantal			Norm	Norm	Norm
		Deelnemers	vsv	Vsv			
ROC Rivor	niveau 1	76	33	43,4%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	517	66	12,8%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	1.113	35	3,1%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Ter AA	niveau 1	65	30	46,2%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	808	119	14,7%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	2.143	92	4,3%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC Tilburg	niveau 1	255	105	41,2%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.851	292	15,8%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	4.683	235	5,0%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC van Amsterdam	niveau 1	660	248	37,6%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	4.911	739	15,0%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	14.532	847	5,8%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC van Twente	niveau 1	413	148	35,8%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	3.379	381	11,3%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	10.299	307	3,0%	4,25%	3,5%	2,75%
ROC West-Brabant	niveau 1	471	138	29,3%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	3.096	439	14,2%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	8.292	362	4,4%	4,25%	3,5%	2,75%
Scalda	niveau 1	186	81	43,5%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	1.689	213	12,6%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	6.013	257	4,3%	4,25%	3,5%	2,75%
SG De Rooi Pannen	niveau 1	61	15	24,6%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	894	90	10,1%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	4.791	128	2,7%	4,25%	3,5%	2,75%
SintLucas - De Eindhovense sch	niveau 2	66	6	9,1%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	2.576	69	2,7%	4,25%	3,5%	2,75%
SOMA College	niveau 2	37	5	13,5%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	702	31	4,4%	4,25%	3,5%	2,75%
STC	niveau 1	47	14	29,8%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	850	116	13,6%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	2.427	77	3,2%	4,25%	3,5%	2,75%
SVO Opleidingen	niveau 1	9	3	33,3%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	908	133	14,6%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	298	5	1,7%	4,25%	3,5%	2,75%
Wellantcollege	niveau 1	146	84	57,5%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	751	105	14,0%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	2.372	139	5,9%	4,25%	3,5%	2,75%
Zadkine	niveau 1	389	115	29,6%	32,5%	27,5%	22,5%
	niveau 2	3.407	562	16,5%	13,5%	11,5%	10,0%
	niveau 3+4	9.281	626	6,7%	4,25%	3,5%	2,75%

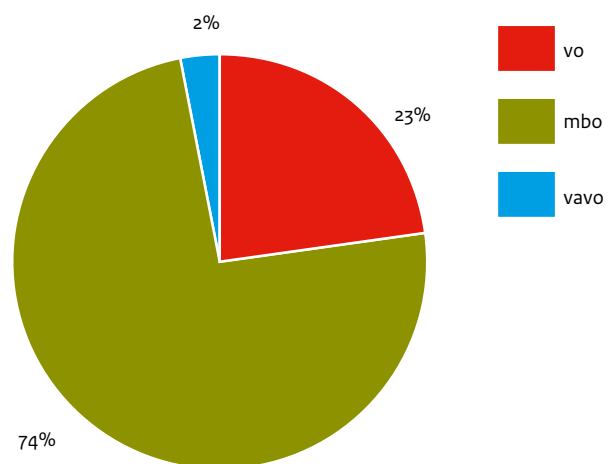
5. Onderwijskenmerken nieuwe vsv'ers

In dit hoofdstuk worden de onderwijskenmerken van de nieuwe vsv'ers getoond op basis van de cijfers op landelijk niveau. Er wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwe vsv'ers op het mbo en in het vo. Informatie over de onderwijskenmerken van vsv'ers op regionaal of instellingsniveau is beschikbaar via de VSV-verkenner, www.vsvverkenner.nl.

Onderwijsniveau en diploma-kenmerken nieuwe vsv'ers

- Het vavo heeft het hoogste vsv-percentage (14,3%). Dit is absoluut gezien een kleine groep. Het grootste deel van de vsv'ers komt uit het mbo (74%).
- Het voortgezet onderwijs heeft ten opzichte van 2005-2006 de grootste reductie behaald (44,7%). Het aantal vsv'ers in het mbo is met 25,6% gedaald.
- Van de totale groep nieuwe vsv'ers heeft 58,5% een vmbo-diploma behaald en heeft 11,8% een mbo 1 diploma. 29,7% van de nieuwe vsv'ers heeft geen diploma behaald.
- 39% van de jongeren die zonder startkwalificatie het vo verlaten, heeft een vmbo-diploma.
- 15,4% van de jongeren die zonder startkwalificatie het mbo verlaten, heeft een mbo 1 diploma behaald.

Figuur 9: totale groep nieuwe vsv'ers naar schoolsoort in 2011-2012
Bron: DUO

Tabel 11: nieuwe vsv'ers naar onderwijsniveau en diplomakenmerken in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006

Bron: DUO

	Deelnemers		Vsv met vmbo diploma		Vsv met mbo 1 diploma		Vsv zonder diploma		Aantal vsv		Vsv		Vsv ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	2005-2006	2011-2012	2005-2006	2011-2012	2005-2006	2011-2012	2005-2006	2011-2012	2005-2006	2011-2012	2005-2006	2011-2012	2011-2012
Totaal	1.306.767	1.323.114	30.379	21.211	2.828	4.273	19.474	10.761	52.681	36.245	4,0%	2,7%	-31,2%
Vo	908.652	923.795	6.733	3.288	59	117	8.427	5.016	15.219	8.421	1,7%	0,9%	-44,7%
Mbo	389.711	393.565	23.028	17.449	2.762	4.145	10.484	5.408	36.274	27.002	9,3%	6,9%	-25,6%
Vavo	8.404	5.754	618	474	7	11	563	337	1.188	822	14,1%	14,3%	-30,8%

¹ Vavo lijkt een goede reductie te bewerkstelligen, maar de afname in vsv wordt mede veroorzaakt door een (forse) daling in deelnemers. Het vsv-percentage is in vergelijking met het peiljaar immers hetzelfde gebleven.

Nieuwe vsv'ers in het mbo

- De grootste groep nieuwe vsv'ers uit het mbo komt uit bol 2, bol 4 en bbl 2. Gezamenlijk zijn deze niveaus verantwoordelijk voor bijna tweederde van het aantal nieuwe vsv'ers in het mbo.
- Het vsv-percentage is op mbo 1 het hoogst (36,4%).
- De grootste reductie ten opzichte van 2005-2006 is bereikt binnen vavo (30,8%). Binnen bol is een reductie van 25,7% bereikt en binnen bbl een reductie van 26%. Het vsv-percentage binnen bol is lager dan binnen bbl (respectievelijk 6,2% en 9,6%).

Tabel 12: nieuwe vsv'ers in het mbo per onderwijssoort en -niveau in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006

Bron: DUO

	2005-2006			2011-2012			Vsv ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	Aantal deelnemers	Aantal vsv	Vsv	Aantal deelnemers	Aantal vsv	Vsv	
Totaal (exclusief vavo)	389.711	36.274	9,3%	393.565	27.002	6,9%	-25,6%
Bol1	12.592	4.577	36,3%	9.064	3.086	34,0%	-32,6%
Bol2	63.160	9.382	14,9%	57.252	6.674	11,7%	-28,9%
Bol3	67.919	4.586	6,8%	75.140	3.607	4,8%	-21,3%
Bol4	169.605	7.762	4,6%	176.236	6.196	3,5%	-20,2%
Bbl1	3.095	1.306	42,2%	2.424	1.100	45,4%	-15,8%
Bbl2	37.219	5.810	15,6%	33.765	4.322	12,8%	-25,6%
Bbl3	24.893	1.559	6,3%	26.211	1.004	3,8%	-35,6%
Bbl4	7.026	452	6,4%	8.205	321	3,9%	-29,0%
Examenleerling 1	134	81	60,4%	213	94	44,1%	16,0%
Examenleerling 2	1.413	385	27,2%	1.793	350	19,5%	-9,1%
Examenleerling 3	1.655	235	14,2%	1.690	130	7,7%	-44,7%
Examenleerling 4	1.000	139	13,9%	1.572	118	7,5%	-15,1%
Vavo	8.404	1.188	14,1%	5.754	822	14,3%	-30,8%

Tabel 13: nieuwe vsv'ers in het mbo per sector in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006

Bron: DUO

	2005-2006			2011-2012			Vsv ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	Deel-nemers	Aantal vsv	Vsv	Deel-nemers	Aantal vsv	Vsv	
MBO totaal (exclusief vavo)	389.711	36.274	9,3%	393.565	27.002	6,9%	-25,6%
Economie	142.857	15.474	10,8%	138.396	10.316	7,5%	-33,3%
Techniek	104.439	9.102	8,7%	105.189	6.411	6,1%	-29,6%
Zorg en welzijn	117.796	8.337	7,1%	119.776	6.308	5,3%	-24,3%
Landbouw	19.785	1.462	7,4%	21.788	1.285	5,9%	-12,1%
Combinatie	4.834	1.899	39,3%	8.416	2.682	31,9%	41,2%

¹ Vavo lijkt een goede reductie te bewerkstelligen, maar de afname in vsv wordt mede veroorzaakt door een (forse) daling in deelnemers. Het vsv-percentage is in vergelijking met het peiljaar immers hetzelfde gebleven.

Nieuwe vsv'ers in het vo

- De grootste groep nieuwe vsv'ers in het vo komt uit het vmbo 3-4 (34,9%). Ook komen grote groepen nieuwe vsv'ers in het vo uit havo 3-5 (17,9%) en brug 1-2 (16,4%).
- De grootste afname van het aantal vsv'ers ten opzichte van 2005-2006 is in lwoo 3-4 (59,1%), lwoo 1-2 (58,8%) en vmbo 3-4 (56,6%).
- De vsv-percentages binnen brug 1-2, lwoo 1-2, brug 3 en vwo 3-6 liggen ruim onder het landelijk- en vo- gemiddelde.

Tabel 14: nieuwe vsv'ers in het vo naar onderwijssoort in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006

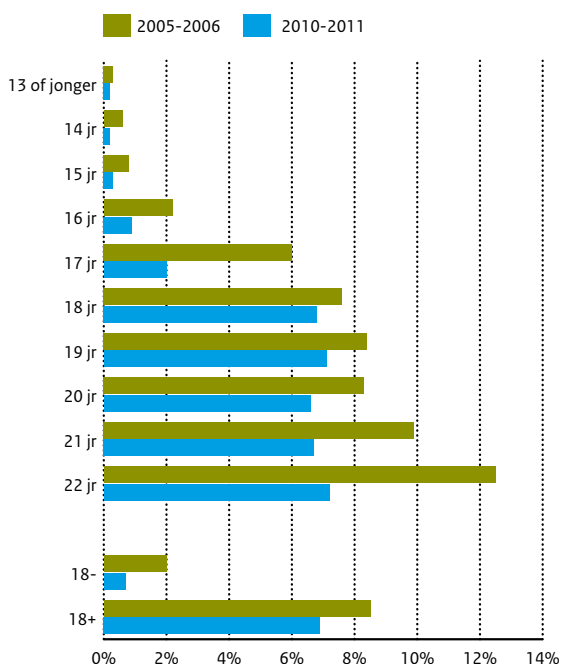
Bron: DUO

	2005-2006			2011-2012			Vsv ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	Aantal deelnemers	Aantal vsv	Vsv	Aantal deelnemers	Aantal vsv	Vsv	
Totaal	908.652	15.219	1,7%	923.795	8.421	0,9%	-44,7%
brug 1-2	337.038	1.817	0,5%	339.593	1.380	0,4%	-24,0%
lwoo 1-2	54.627	1.080	2,0%	53.603	445	0,8%	-58,8%
brug 3	6.444	19	0,3%	6.648	25	0,4%	31,6%
lwoo 3-4	43.845	2.814	6,4%	45.190	1.151	2,5%	-59,1%
vmbo 3-4	181.890	6.773	3,7%	155.927	2.943	1,9%	-56,5%
havo 3-5	136.097	1.774	1,3%	154.842	1.509	1,0%	-14,9%
vwo 3-6	148.711	942	0,6%	164.130	883	0,5%	-6,3%
vm2				3.862	85	2,2%	

6. Achtergrondkenmerken vsv'ers

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste achtergrondkenmerken weergegeven van vsv'ers op basis van de cijfers op landelijk niveau. Ook wordt aandacht besteed aan jeugdwerkloosheid onder de totale groep vsv'ers. Tot slot komt het aandeel nieuwe vsv'ers dat wordt verdacht van een misdrijf aan bod.

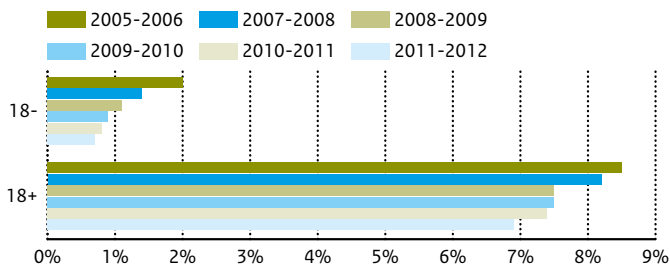
Figuur 10: ontwikkeling percentage nieuwe vsv'ers naar leeftijd in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006
Bron: DUO

Leeftijd

- Absoluut gezien is het aantal vsv'ers bij 18-jarigen het grootst. Ten opzichte van 2005-2006 is deze groep afgenomen met 5,1% (tabel 15)
- Ruim de helft van het aantal nieuwe vsv'ers is 18 of 19 jaar.
- De grootste reductie is behaald bij jongeren onder de 18 jaar (64,1%).

Figuur 11: ontwikkeling van het percentage nieuwe vsv'ers onder jongeren van 18-min en 18-plus in 2007-2008 t/m 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006
Bron: DUO

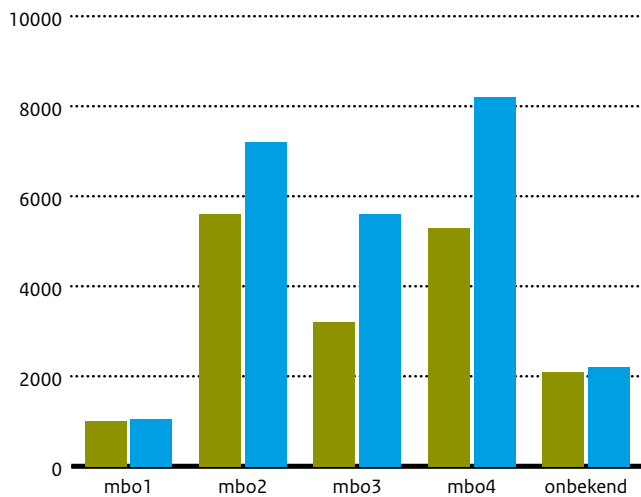
Tabel 15: nieuwe vsv'ers naar leeftijd in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006
Bron: DUO

	2005-2006			2011-2012			Vsv ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	Deelnemers	Aantal vsv	Vsv	Deelnemers	Aantal vsv	Vsv	
Totaal	1.306.767	52.681	4,0%	1.323.114	36.245	2,7%	-31,2%
13 of jonger	150.227	467	0,3%	161.082	253	0,2%	-45,8%
14 jr	188.583	1.095	0,6%	184.443	385	0,2%	-64,9%
15 jr	192.014	1.450	0,8%	183.132	503	0,3%	-65,3%
16 jr	189.645	4.181	2,2%	178.950	1.663	0,9%	-60,2%
17 jr	179.552	10.759	6,0%	180.569	3.645	2,0%	-66,1%
18 jr	150.361	11.465	7,6%	161.223	10.883	6,8%	-5,1%
19 jr	105.113	8.796	8,4%	108.970	7.783	7,1%	-11,5%
20 jr	76.565	6.358	8,3%	79.330	5.239	6,6%	-17,6%
21 jr	47.002	4.632	9,9%	52.624	3.533	6,7%	-23,7%
22 jr	27.705	3.476	12,5%	32.791	2.358	7,2%	-32,2%
18-	900.021	17.953	2,0%	888.176	6.449	0,7%	-64,1%
18+	406.746	34.728	8,5%	434.938	29.796	6,9%	-14,2%

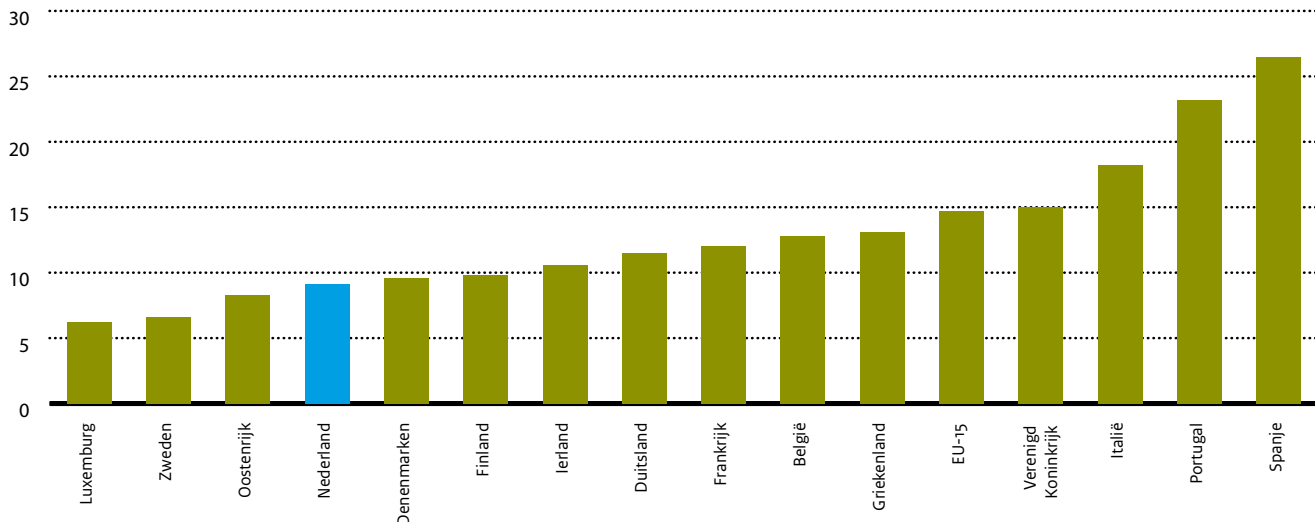
Overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt

- De jeugdwerkloosheid (15-25 jaar) is de laatste maanden licht gestegen. In november 2012 was het 13,7%.¹
- Jongeren met een bbl-opleiding hebben meer kans om snel na het afronden van hun opleiding betaald werk te vinden dan jongeren met een bol-opleiding (ca 90% respectievelijk ca. 80%).²
- De kans om op korte termijn werk te vinden, is in 2012 kleiner geworden, ook met een diploma. Het vinden van een geschikte baan duurt langer dan voorheen. Het aantal mbo-gediplomeerden dat werk zoekt is gestegen ten opzichte van vorig jaar, vooral op niveau 4 van het mbo.³
- Jongeren zonder startkwalificatie hebben vaker te maken met jeugdwerkloosheid dan jongeren met een startkwalificatie. Dit percentage is ongeveer twee keer zo hoog (zie fig 13).
- Van de jongeren zonder startkwalificatie was in 2011 14,6% werkloos. Van de jongeren met startkwalificatie is dat 7,7%.

Figuur 12: aantal jeugdige werkzoekenden onder de 27
Bron: SBB Barometer (2012)

Figuur 14: percentage van de totale groep vsv'ers in de EU-15 in 2011
Bron: Eurostat, 2012

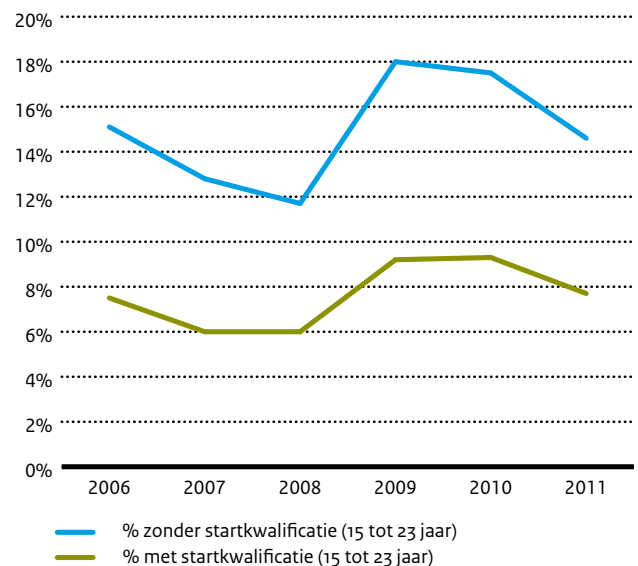

¹ Bron: CBS, 20 december 2012
² Bron: CBS, Jaarboek jaarcijfers (2012), gegevens over jongeren in 2009
³ Bron: Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven, Barometer december 2012
⁴ De landen in de Europese Unie in 2000.

Om te zien welke kansen vsv'ers op de arbeidsmarkt hebben, wordt de totale groep vsv'ers in kaart gebracht met behulp van de Enquête Beroepsbevolking (EBB) van het CBS. Dit zijn alle jongeren tussen de 15 en 23 jaar die geen opleiding volgen en geen startkwalificatie hebben.

- Figuur 14 laat het vsv-percentage zien in de landen van de EU-15⁴:
- In de EU-15 beschikte gemiddeld 14,7% van de 18- tot 25-jarigen in 2011 niet over een startkwalificatie.
  - In Nederland ligt dit percentage lager dan in de EU-15, namelijk 9,1%. Het Nederlandse streefniveau voor 2020 bedraagt 8%.

Figuur 13: percentage jeugdwerkloosheid van 15- tot 23 jarigen van 2006 tot 2011
Bron: CBS, EBB 2006-2011, VSV-atlas pagina 39

Verband tussen niveau opleiding en kans op werk

In tabel 16 wordt uitgesplitst hoe het opleidingsniveau doorwerkt in de kansen die een persoon op de arbeidsmarkt heeft. Laagopgeleid is iedereen zonder startkwalificatie met alleen basisonderwijs, vmbo, mbo1 of onderbouw vo. Middelbaar opgeleid is iedereen met een havo-, vwo- of mbo- 2, 3 en 4 opleiding. Hoogopgeleid is iedereen die op hbo- en of wo- niveau minimaal een bachelor heeft afgerond.¹

- Met een opleiding minimaal op het niveau van een startkwalificatie, heeft iemand meer kans om duurzaam werkzaam te zijn.
- Laagopgeleiden zijn vaker werkloos (17%) dan mensen met een middenopleiding (10%) of hogere opleiding (13%)¹.
- De werkende laagopgeleide jongeren hebben minder vaak een vaste baan (38%) dan middenopgeleiden (43%) of hoogopgeleiden (40%).

Tabel 16: situatie arbeidsmarkt, jongeren 15-25 jaar (beroepsbevolking) naar opleidingsniveau in 2012

Bron: CBS Statline, 2013

	Laag opgeleid		Middelbaar opgeleid		Hoog opgeleid	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Beroepsbevolking	308.000		466.000		132.000	
Werkloos	52.000	16,9%	46.000	9,9%	17.000	12,9%
Werkenden	248.000		403.000		104.000	
Vast contract	96.000	38,7%	180.000	44,7%	40.000	38,5%
Flexibel contract	152.000	61,3%	223.000	55,3%	64.000	61,5%

Verskil man/vrouw

Er zijn verschillen in werkloosheid onder mannen en vrouwen tot 23 jaar.

- In 2011 waren vrouwen zonder startkwalificatie (14,1%) minder vaak werkloos dan mannen zonder startkwalifi-

catie (14,9%). Vrouwen met startkwalificatie (7,6) waren in 2011 ook minder vaak werkloos dan mannen met startkwalificatie (7,9%).

Tabel 17: percentage jeugdwerkloosheid van 15- tot 23-jarigen naar geslacht

Bron: CBS, EBB 2006-2011

	Mannen met startkwalificatie	Mannen zonder startkwalificatie	Vrouwen met startkwalificatie	Vrouwen zonder startkwalificatie
2006	7,5%	13,8%	7,5%	17,4%
2007	5,1%	11,6%	6,8%	15,0%
2008	5,2%	11,4%	6,6%	12,2%
2009	10,9%	18,0%	7,9%	17,9%
2010	10,5%	16,9%	8,0%	18,4%
2011	7,9%	14,9%	7,6%	14,1%

¹ CBS, 2013.

Etniciteit¹

- Van alle deelnemers is 22,3% allochtoon, terwijl 38,2% van de nieuwe vsv'ers allochtoon is.
- Het vsv-percentage ligt onder allochtonen hoger dan onder autochtonen (respectievelijk 4,7% en 2,2%).
- Het aantal vsv'ers is te opzichte van 2005-2006 onder allochtonen jongeren minder hard gedaald dan onder autochtonen (respectievelijk 24,6% en 34,7%). Het vsv-percentage van jongeren met een Surinaamse achtergrond is wel sterk gedaald (38,2%).
- Het vsv percentage ligt bij niet-westerse allochtonen hoger dan bij westerse allochtonen (respectievelijk 4,7% en 3,6%).
- Het percentage vsv'ers met een Arubaans of Antilliaanse achtergrond is hoog (6,3%) en daalt minder snel dan het landelijk gemiddelde (-15,3% ten opzichte van het landelijk gemiddelde van 31,2%).

Tabel 18: nieuwe vsv'ers naar etniciteit in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006

Bron: DUO

	2005-2006			2011-2012			Vsv ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	Deelnemers	Aantal vsv	Vsv	Deelnemers	Aantal vsv	Vsv	
Totaal	1.306.767	52.681	4,0%	1.323.114	36.245	2,7%	-31,2%
Autochtoon	1.020.389	34.319	3,4%	1.027.372	22.405	2,2%	-34,7%
Allochtoon	286.378	18.362	6,4%	295.742	13.840	4,7%	-24,6%
Niet-westerse allochtonen	201.658	13.350	6,6%	213.914	10.063	4,7%	-24,6%
Westerse allochtoon	81.626	4.131	5,1%	79.081	2.815	3,6%	-31,9%
Overig	3.094	882	28,5%	2.747	962	35,0%	9,1%

Tabel 19: nieuwe vsv'ers naar niet-westerse achtergrond in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006

Bron: DUO

	2005-2006			2011-2012			Vsv ontwikkeling t.o.v. 2005-2006
	Deelnemers	Aantal vsv	Vsv	Deelnemers	Aantal vsv	Vsv	
Totaal	201.658	13.350	6,6%	213.914	10.063	4,7%	-24,6
Suriname	38.557	2.671	6,9%	35.498	1.652	4,7%	-38,2
Aruba/Ned. Antillen	15.479	1.183	7,6%	16.025	1.002	6,3%	-15,3
Turkije	44.734	2.672	6,0%	48.653	2.202	4,5%	-17,6
Marokko	41.153	2.723	6,6%	43.495	2.123	4,9%	-22,0
Overig niet-westerse allochtonen	61.735	4.100	6,6%	70.243	3.084	4,4%	-24,8

¹ Autochtoon: Persoon van wie beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het land waar iemand zelf is geboren.

Allochtoon: Persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.

Niet westerse allochtoon: Allochtoon met als herkomstsgroepering één van de landen in de werelddelen: Afrika, Latijns-Amerika en Azië (excl. Indonesië en Japan) of Turkije.

Westerse allochtoon: Allochtoon met als herkomstsgroepering één van de landen in de werelddelen Europa (excl. Turkije), Noord-Amerika en Oceanië of Indonesië of Japan.

Verdacht van een misdrijf

- Relatief meer vsv'ers zijn verdacht van een misdrijf¹ dan niet- vsv'ers. Dit geldt zowel voor het vo als het mbo.
- In het vo is 13,5% van de vsv'ers verdacht geweest van een misdrijf. Van de niet vsv'ers is 1,9% verdacht geweest van een misdrijf. Relatief veel vsv'ers die zijn uitgevallen in het vmbo leerjaar 3 en 4 zijn verdacht geweest van een misdrijf (respectievelijk 24% en 17%).
- In het mbo is 23,4% van de vsv'ers verdacht geweest van een misdrijf, terwijl 8,3% van de niet- vsv'ers verdacht was van een misdrijf. Vooral de percentages jongeren die verdacht zijn geweest van een misdrijf liggen hoog onder vsv'ers uit het mbo 1 (33,6%) en mbo 2 (27,5%).

Tabel 20²: nieuwe vsv'ers verdacht van een misdrijf naar leerjaar en niveau in 2010-2011

Bron: CBS/Korps Landelijke Politiediensten (KLPD), 2008, 2009, 2010

	Vsv'ers	Vsv'ers	Niet- vsv'ers	Niet- vsv'ers
Totaal Nederland	8.620	20.6%	48.760	3.8%
Totaal vo	1.390	13.5%	17.260	1.9%
Vo leerjaar 1-2	330	11.3%	3.060	0.8%
Vo vmbo leerjaar 3	310	24.0%	4.440	4.4%
Vo vmbo leerjaar 4	640	17.0%	5.640	5.8%
Vo havo 3-5/vwo 3-6 (inclusief algemeen leerjaar)	120	4.9%	4.120	1.3%
Totaal mbo	6.790	23.4%	30.440	8.3%
Mbo Niveau 1	1.470	33.6%	1.870	24.7%
Mbo niveau 2	3.450	27.5%	11.410	13.7%
Mbo niveau 3	790	16.1%	7.540	7.7%
Mbo niveau 4	1.070	15.0%	9.620	5.4%
Vavo	420	18.7%	910	9.4%

¹ Onder 'verdacht van een misdrijf' wordt verstaan een geregistreerd proces-verbaal in de kalenderjaren 2008, 2009 en/of 2010.

² De tabel betreft een onderzoekspopulatie van leerlingen jonger dan 23 jaar behorende tot de Nederlandse bevolking. Aantallen zijn afgerond op tientallen, hierdoor kan een optelling afwijken van het totaal. Percentages zijn berekend op de onafgeronde getallen.

7. Bronnen en berekeningswijze

Persoonsgebonden onderwijsnummer

Alle jongeren die in Nederland onderwijs volgen, hebben een persoonsgebonden onderwijsnummer. Hiermee kunnen leerlingen worden gevolgd. Persoonskenmerken zoals leeftijd, geslacht, etniciteit en onderwijsniveau zijn ook aan dit nummer gekoppeld. Voor het bekostigd onderwijs zijn deze gegevens opgeslagen in het Basisregister Onderwijs (BRON). Op basis van het geanonimiseerde onderwijsnummer wordt voortijdig schoolverlaten op landelijk, regionaal, gemeentelijk en instellingsniveau in kaart gebracht. Met deze berekeningsmethode is vanaf 2005 een constante en betrouwbare vergelijking tussen jaren mogelijk en zijn trends goed zichtbaar. De convenanten Aanval op Schooluitval 2008-2011 zijn op basis van deze berekeningsmethode afgesloten.

Voorlopige en definitieve cijfers

Elk voorjaar informeert het ministerie van OCW de Tweede Kamer over de voorlopige vsv-cijfers van het voorgaande schooljaar. De inhoud van deze bijlage is gebaseerd op de voorlopige cijfers van het schooljaar 2011-2012. De vsv-cijfers zijn pas definitief wanneer er op de, door de onderwijsinstelling aangeleverd, in- en uitschrijvingsgegevens een accountantsverklaring is afgegeven. De definitieve cijfers worden negen maanden na de voorlopige cijfers bekend gemaakt in de VSV-Atlas.

Landelijke en regionale cijfers

Een beperkte groep jongeren wordt meegenomen als vsv'er in de berekeningsmethode terwijl ze wel een opleiding volgen. Dit komt omdat de onderwijssectoren waar deze leerlingen onderwijs volgen (nog) niet met het persoonsgebonden onderwijsnummer werken. Het landelijke vsv-cijfer kan voor een gedeelte van deze jongeren worden gecorrigeerd, omdat er op landelijk niveau aanvullende informatie bekend is. Deze correcties zijn nog niet mogelijk op de cijfers op regionaal, gemeentelijk en onderwijsinstellingsniveau.

Het landelijk vsv-cijfer wordt gecorrigeerd met het aantal leerlingen dat binnen een schooljaar overstapt naar het voortgezet speciaal onderwijs (vso). Dit is mogelijk vanaf schooljaar 2009-2010 door de invoering van BRON-vso. Er zijn geen correcties mogelijk voor eerdere jaren. Zodoende ontstaat er in 2009-2010 een kleine breuk in de tijdreeks. Het verscherpen van de meetsystematiek is onderdeel van

Wanneer een leerling gedurende een schooljaar het onderwijs verlaat, zonder startkwalificatie, dan wordt deze leerling gerekend als voortijdig schoolverlater (vsv'er). Jaarlijks wordt er op 1 oktober (t) gekeken welke leerlingen het voorgaande jaar (t-1) stonden ingeschreven. Wanneer een leerling op 1 oktober (t) niet meer ingeschreven staat en nog niet in het bezit is van een startkwalificatie, dan is dit volgens de definitie een voortijdig schoolverlater. Leerlingen die gedurende het schooljaar uitvallen, maar op 1 oktober weer zijn ingeschreven worden niet aangemerkt als voortijdig schoolverlater.¹

het vsv-beleid.

Het landelijke vsv-cijfer wordt verder gecorrigeerd met het aantal examendeelnemers, overige niet-bekostigde mbo-deelnemers en vavo-deelnemers. Examendeelnemers en overige niet-bekostigde mbo-deelnemers zijn deelnemers die wel onderwijs volgen aan een mbo-instelling. Maar waarvoor de instelling geen bekostiging aanvraagt.

De cijfers in deze Bijlage op landelijk niveau zijn volgens de landelijke berekeningsmethode tot stand gekomen. De cijfers in de Bijlage op regionaal, gemeentelijk en instellingsniveau zijn volgens de regionale berekeningsmethode tot stand gekomen. Dat wil zeggen dat ze uitsluitend zijn gebaseerd op de in- en uitschrijvingen die onderwijsinstellingen aan DUO aanleveren voor bekostiging. De correcties zoals toegepast op landelijk niveau zijn hier niet toe te passen.²

Het ontbreken van de examendeelnemers, de overige niet-bekostigde deelnemers en de vavo-deelnemers in de berekening voor de convenanten verlaagt het aantal nieuwe vsv'ers. Dat komt omdat deze deelnemers aan het begin van het schooljaar niet worden meegeteld en daarom geen nieuwe voortijdig schoolverlaters kunnen worden. Aan de andere kant worden de deelnemers die, zonder een startkwalificatie, doorstromen als examendeelnemer, als overige niet-bekostigde deelnemer of als deelnemer aan het vso, wel geteld als nieuwe vsv'er. Dit geeft een verhogend effect

¹ Dit is de berekeningswijze van vsv'ers zoals gedefinieerd in de convenanten Aanval op Schooluitval 2008-2011. Binnen de RMC-wetgeving geldt echter dat een leerling als vsv'er wordt gemeld en geregistreerd zodra deze een maand ongeoorloofd afwezig is geweest van een opleiding.

² Hierbij moet worden aangetekend dat voor regio's, instellingen en sectoren geldt dat wanneer in het peiljaar reeds sprake was van een laag vsv-percentage, dit invloed heeft op de behaalde reductie.

op het aantal vsv'ers. Het verhogende effect is groter dan het verlagende effect. Daarom worden er op regionaal, gemeentelijk en instellingsniveau per saldo meer nieuwe vsv'ers geteld dan op landelijk niveau.

Nieuwe meetsystematiek vanaf 2012-2013

Bij de interpretatie van de vsv-cijfers moet worden bedacht dat de schoolcarrière van een kleine groep jongeren (0,2%-0,3% van de 1,3 miljoen jongeren in het vo en mbo) nog niet volledig in beeld is. Het aantal nieuwe vsv'ers wordt daardoor te hoog vastgesteld. Het betreft:

- algemeen particulier vo-onderwijs
- particulier mbo-onderwijs
- de politieschool
- opleidingen bij Defensie (niet via een ROC)
- onderwijs aan gedetineerde jongeren
- overstap naar onderwijs in het buitenland tijdens of na het voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs
- een deel van de zogenaamde 'nieuwkomers' die na een periode op school in Nederland terugkeren naar het land van herkomst

- jongeren die tijdens het voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs een vrijstelling op de leerplichtwet krijgen op basis van hun lichamelijke of psychische gesteldheid
- jongeren die na hun mbo 1 diploma een baan hebben gevonden van tenminste 12 uur per week.

In 2010 zijn enkele onderzoeken uitgevoerd naar de omvang van de zogenaamde witte vlekken. De wetgeving om het niet-bekostigde onderwijs in BRON op te nemen is afgerond. Het wetgevingstraject rondom het registreren van vrijstellingen op de Leerplichtwet is in een gevorderde fase. Het voorstel is onlangs naar de Tweede Kamer verzonden, voorzien van een blanco advies van de Raad van State. De resultaten van de verbeterde meetsystematiek op instellingsniveau over schooljaar 2012-2013 worden begin 2014 gepresenteerd.

Tabel 21: categorieën deelnemers die wel of niet worden geteld als vsv'ers in de verschillende berekeningswijzen

	Landelijke cijfers	Regionale cijfers
Leerlingen ouder dan 22 jaar (t+1)	Niet	Niet
In buitenland wonende	Niet	Niet
Emigratie	Niet	Niet
Overledenen	Niet	Niet
Personen uitgeschreven uit GBA	Niet	Niet
Leerlingen uit Praktijkonderwijs	Niet	Niet
Examinee-deelnemers en overige niet voor bekostiging aangemelde mbo-deelnemers	Wel	Niet
Uitval vanuit vavo	Wel	Niet
Internationaal Baccalaureaat/ Engelse stroom	Niet	Niet
Inschatting doorstroom vso en declaratie-pro	Wel	Niet

Index tabellen en figuren

Figuur 1: nationale doelstelling en realisatie absoluut aantal nieuwe vsv'ers	2	Tabel 1: nationale realisatie nieuwe vsv'ers in aantallen en percentages	2
Figuur 2: RMC-regio's, ontwikkeling nieuwe vsv'ers in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	3	Tabel 2: RMC-regio's, ontwikkeling nieuwe vsv'ers in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	4
Figuur 3: RMC-regio's, percentage nieuwe vsv'ers in 2011-2012	3	Tabel 3: RMC-regio's, nieuwe vsv'ers naar niveau in 2011-2012	6
Figuur 4: de ontwikkeling, het vsv-percentage en absolute aantal vsv'ers per RMC-regio in 2011-2012.	5	Tabel 4: RMC-regio's, nieuwe vsv'ers naar niveau in 2011-2012	7
Figuur 5: nieuwe vsv'ers naar gemeentegrootte in 2011-2012	9	Tabel 5: nieuwe vsv'ers naar 18-min en 18-plus in 2011-2012	8
Figuur 6: totaal van mbo-instellingen naar procentuele ontwikkeling in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	13	Tabel 6: gemeenten, ontwikkeling nieuwe vsv'ers in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	10
Figuur 7: totaal van vo-scholen naar procentuele ontwikkeling in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	13	Tabel 7: aandachtswijken, een overzicht van de nieuwe vsv'ers in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	11
Figuur 8: de relatieve ontwikkeling, het vsv-percentage en het absoluut aantal nieuwe vsv'ers per mbo-instelling in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	16	Tabel 8: nieuwe vsv'ers naar 18-min en 18-plus in 2011-2012 in de gemeenten van de G4 en G32	12
Figuur 9: totale groep nieuwe vsv'ers naar schoolsoort in 2011-2012	22	Tabel 9: totaal overzicht vsv-cijfers mbo-instellingen in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	14
Figuur 10: ontwikkeling percentage nieuwe vsv'ers naar leeftijd in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	25	Tabel 10: nieuwe vsv'ers naar niveau in het mbo in 2011-2012, afgezet tegen de procentuele norm voor de schooljaren 2012-2013, 2013-2014 en 2014-2015	17
Figuur 11: ontwikkeling van het percentage nieuwe vsv'ers onder jongeren van 18-min en 18-plus in 2007-2008 t/m 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	25	Tabel 11: nieuwe vsv'ers naar onderwijsniveau en diplomakenmerken in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	22
Figuur 12: aantal jeugdige werkzoekenden onder de 27	26	Tabel 12: nieuwe vsv'ers in het mbo per onderwijssoort en -niveau in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	23
Figuur 13: percentage jeugdwerkloosheid van 15- tot 23-jarigen van 2006 tot 2011	26	Tabel 13: nieuwe vsv'ers in het mbo per sector in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	23
Figuur 14: percentage van de totale groep vsv'ers in de EU-15 in 2011	26	Tabel 14: nieuwe vsv'ers in het vo naar onderwijssoort in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	24
		Tabel 15: nieuwe vsv'ers naar leeftijd in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	25
		Tabel 16: jongeren 15-25 jaar (beroepsbevolking) in 2012, aantallen x 1000	27
		Tabel 17: percentage jeugdwerkloosheid van 15- tot 23-jarigen naar geslacht	27
		Tabel 18: nieuwe vsv'ers naar etniciteit in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	28
		Tabel 19: nieuwe vsv'ers naar niet-westerse achtergrond in 2011-2012 ten opzichte van 2005-2006	28
		Tabel 20: nieuwe vsv'ers verdacht van een misdrijf naar leerjaar en niveau in 2010-2011	29
		Tabel 21: categorieën deelnemers die wel of niet worden geteld als vsv'ers in de verschillende berekeningswijzen	31

Index afkortingen en begrippen

AOC	Agrarisch Opleidingscentrum
bbl	beroepsbegeleidende leerweg (in het mbo)
bol	beroepsopleidende leerweg (in het mbo)
BRON	Basisregister Onderwijs
brug	brugklas
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EBB	Enquête Beroepsbevolking
G4	4 grootste gemeenten van Nederland
G32	Samenwerkingsverband van 34 (middel)grote gemeenten
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs
hbo	hoger beroepsonderwijs
KLPD	Korps Landelijke Politie Diensten
lwoo	leerwegondersteunend onderwijs
mbo	middelbaar beroepsonderwijs
mbo 1	middelbaar beroepsonderwijs niveau 1
mbo 2	middelbaar beroepsonderwijs niveau 2
mbo 3	middelbaar beroepsonderwijs niveau 3
mbo 4	middelbaar beroepsonderwijs niveau 4
mbo-instelling	middelbaar beroepsonderwijs instelling
pro	praktijkonderwijs
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
vavo	voortgezet algemeen volwassenenonderwijs
vm2	samenvoeging van de bovenbouw van de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo met de opleiding mbo 2
vmbo	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
vo	voortgezet onderwijs
vo-school	voortgezet onderwijsschool
vso	voortgezet speciaal onderwijs
vsv	voortijdig schoolverlaten
vsv'er	voortijdig schoolverlater
vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
wo	wetenschappelijk onderwijs

Bijlage VSV-brief 2013

Nieuwe voortijdig schoolverlaters
Convenantjaar 2011-2012
Voorlopige cijfers

Meer informatie over de vsv-cijfers bij het Informatiecentrum
Onderwijs van DUO:

Mail naar voortijdigschoolverlaten@ocwduo.nl of bel op
werkdagen van 8.30 - 12.00 uur en van 13.00 - 17.00 uur naar
079 - 323 2444 (voortgezet onderwijs) en 079 - 323 2666
(middelbaar beroepsonderwijs).

Productie:

Projectdirectie Voortijdig Schoolverlaten
www.aanvalopschooluitval.nl
www.vsvverkenner.nl

Ontwerp:

Balyon, www.balyon.com

Bron:

DUO, www.ocwduo.nl

Druk:

Deltahage

Uitgave:

Februari 2013